

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1925 február 6.

35. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 3-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fonciore-palota)

Petrovoszelo

A tegnapi petrovoszelo események megérdemlik, hogy az első hasábon foglaljuk velük.

Ha normális idöket élnénk, nem is lenne esemény a magyar párt petrovoszelo gyűlése. Az alkotmány az SHS. királyság állampolgárainak megadja a gyűlékezési jogot, az alkotmány nem tesz különbséget az állampolgárok nemzetisége és politikai pártállása között. Petrovoszelo föterén azonban tegnap sokkal nagyobb jelentőségű esemény ment végbe, mint a magyar párt agitációs gyűlése. Látszatra csak annyi történt, hogy a magyar párt nemcsak méltán népszerű, de kivételes tekintélyű elnöke, *Sántha György dr.* és a járás jelöltje, a nagyszerű képességű *Strelitzky Dénes* ismertették pártjuk programját s a politikai helyzetet. Látszatra — ismétljük — csak ennyi történt. Ez az esemény nem lenne nagyjelentőségű, nem lenne visszhangos és nem lenne példaadó. Petrovoszelen azonban más is történt. *Megvalósult az alkotmány. Ételbelépett az alkotmánynak az a fejezete, mely gyűlékezési jogot biztosít a polgárságnak.* Sem a petrovoszelo hatóságok, sem Petrovoszelo szerb lakói nem álltak az alkotmány megvalósulásának útjába. Petrovoszelo az alkotmányosság Bethleheme lett.

Reménykedjünk. Mégis csak lehet bízni abban, hogy a törvényes rend szabja meg az eseményeket s a törvény kötelező ereje veszi védelmébe ezokat, akik nem vétenek ellene. Petrovoszelo sebészek kíséretében s bandázssal mentek az agitációs gyűlésre a magyar párt vezetői s valljuk be: még így is nem közönséges bátorság, nem mindennapi lelki erő, nem könnyen eltántorítható elszántság kellett ahhoz, hogy erre az utra s a beszédek tartására vállalkozzanak. A szivaci, a batinai, a szentai események — fájdalom — nem üres fenyegetések. Nem üres fenyegetés taposta meg a Vajdaságban Szekulics Milánt, a múlt nemzetgyűlés egyetlen tagját, aki a Vajdaság panaszairól, kivánságairól és sérelmeiről nagyvonalú, bőséges adatu és egységes képet tárt az ország nyilvánossága elé. Nem üres fenyegetések miatt nyomja *Kraft István* a verbászi szenatóriumi ágyat. S nem üres fenyegetések törték be a batinai magyar jelölt fejét.

Olyan közszellemet kell teremteni, mely — választásokon innen, választásokon túl — egyformán biztosítja az állam terheit egyformán viselő polgároknak az alkotmány védelmét. Törvénysértéssel, az alkotmány megszegésével egyetlen pártsem kísérel-

heti meg politikai programjának diadalrajuttatását, mert a törvénytelenység, az alkotmány-sértés vitathatóvá teszi a megnyilatkozó akarat, értelmét. Petrovoszelo hatóságai beigazolták, hogy a választási előkészületek viharai közben is hűek maradhatnak kötelességükhöz, hűek maradhatnak az alkotmányhoz, és — hűek maradhatnak a saját pártjukhoz. Mert a petrovoszelo hatóságok alkotmánytisztelőt többet használt a kormányzópartoknál, mint amennyit a kormányzópartok politikai ellenfeleinek ártottak a szivaci, a szentai, a batinai merénylők — együttvéve. Petrovoszelo szerb népe is beigazolta a Vajdaság magyar és — a Vajdaság szerb népe előtt, hogy a Vajdaság népei békés egyetértésben, testvéri szeretetben tudnak és akarnak egymás mellett élni s az eltérő politikai felfogás a bekeszerető népben nem kelt fel szövedelmeket, nem rántja elő a revolvért és a vasbotot.

A választások előtt

A radikálisok szélesebb koalíciót akarnak létesíteni az új parlamentben

Beogradból jelentik: Közvetlen a választások előtt még mindig teljes bizonytalanság uralkodik abban a kérdésben, hogy a hatóságok megengedik-e a Radics-párti urnák felállítását. A kormány minden jel szerint már meghozta döntését, a nyilvánosságra azonban semmi se szivárgott ki. Jól informált körökben általában azt hiszik, hogy a kormány nem fogja megakadályozni a horvát parasztpárt részvételét a választáson, mert ezt részben nyílt erőszaknak tekinthetnék külföldön, másrészt számol a veszélyvel, hogy ez esetben az egész ellenzék passzivitásba lép és nem megy be a parlamentbe. A kormány különben már megküldte utasításait a főispánoknak, akiket, hírszerint, legszigorubb titoktartásra kötelezték.

Az ellenzéki pártok egyébként szintén titokban tartják, hogy a kormány rendszabályait miképen szeretnék kivédeni. A horvát köztársaságiak árultak még el leg-többet, akiknek nevében *Trumbic Ante* több ízben kioktatta a horvát választókat, hogy miképen viselkedjenek a választások alatt. A demokrata-párt ebben az ügyben csütörtökön kiáltványt bocsájtott ki, amelyben különösen arra figyelmezteti szavazóit és bizalmi embereit, hogy az urnákra vigyázzanak.

Felbomlik a koalíció?

Annak ellenére, hogy a választás kimenetele teljesen bizonytalan, máris különböző kombiná-

Ebben a választási kampányban a legtöbb vigasztalást és a legtöbb reménységet a petrovoszelo hatóságok és Petrovoszelo szerb lakossága nyújtják. Az igazságnak, a békének, a testvéri együttérzésnek a petrovoszelo nagytérről kell elindulni az egész Vajdaságba. A magyarság sohasem akart mást, mint ezt a békét. A magyarság békében, csöndben akar élni, zavartalanul akar dolgozni s becsületes és engedelmes polgárként akarja viselni hazájának terheit. A magyarság nem olyan esztelen s nem olyan botor, hogy ellenfele akarjon lenni az államot alkotó szlávságnak. De a magyarság azt akarja, hogy benne se lássanak ellenséget. A magyarság a petrovoszelo igazságot akarja magának s akarja új hazájának, mert az állam üdve, a nép jóléte: az egyetértés és a béke. S a petrovoszelo események az egyetértésnek és békének megszületését hirdetik.

és februári napidíjai és pótlékai fejében minden további nélkül kiutaltak huszezer dinárt.

Változások a diplomáciai karban

A király csütörtökön ukázta itt alá, amely a diplomáciai karban több áthelyezést és kinevezést tartalmaz. Így többek közt *Lukóvics Dragomir* eddigi madridi ügyvivőt Konstantinápolyba főkonzulnak, *Mihajlovics Milost* a jövőteli bizottság eddigi jugoszláv delegáltját az állandó Duna-bizottsághoz jugoszláv delegáltnak, *dr. Dominikovic* eddigi pittsburgi konzult a budapesti jugoszláv követség titkárává és végül *Mihel Staniszlavot*, aki eddig a tiranai követségen teljesített szolgálatot, a budapesti követségre fogalmazóvá nevezték ki.

Az SHS királyság átvette a Taon-di-Reven medencét

Fiuméből jelentik: A zagrebi vasutigazgatóság szakértő bizottsága csütörtökön átvette az illetékes olasz hatóságoktól a Taon-di-Reven medencét az összes hozzátartozó raktárakkal együtt. Az olaszok ezt a kikötőrészt a Santa Margherita-i egyezmény értelmében kilencvenkilenc esztendőre engedték át haszonélvezetre az SHS királyságnak.

A választási elnökök kicserélése

Davidovic Ljuba, mint jelentették, beadványt intézett *Jovanovic Ljubához*, az állami bizottság elnökéhez, arról, hogy Horvátországban a hatóságok nem kézbesítették ki a választási bizottságok elnökeinek a kinevezésükről szóló okmányt, mert a pártatlan elnökök helyébe másokat akarnak kinevezni. A kormány egyik tagja erre vonatkozólag kijelentette, hogy a horvátországi választási elnököket *Macsek* és *Badaj* javaslatára az állami bizottság vita nélkül nevezte ki, utóbb azonban a kormány rájött, hogy a kinevezettek többsége szélsőséges Radics-párti. Azt is megállapították, hogy ugyanezek a legutóbbi választások alkalmával visszaéltek elnöki tisztségükkal, sőt megghamisították a szavazatok számát és a Radics-párt mellett agitáltak. Ezért a kormány nem engedi meg, hogy ezek ismét választási elnökök legyenek.

Az állami bizottság szabályellenes ténykedéseiről egyes lapokban megjelent hírekre *Jovanovic Ljuba* nyilatkozattal válaszolt. A nyilatkozat megállapítja, hogy az állami bizottság működését *Jovanovic* személyesen irányította és az állami bizottság a postaügyi miniszterium kérelmére mentett fel sok postai tisztviselőt a választási bizottságok elnöki tisztségétől.

A törvényszék elrendelte a vizsgálati fogságot Ferad Draga ellen

A koszovomitrovicai törvényszék csütörtökön foglalkozott *Ferad Draga* bég ügyével és elrendelte a dzsemjet-párt elnökének vizsgálati fogságba helyezését. Ugyancsak elrendelték a vizsgálati fogságot a másik dzsemjet-párti képviselő, *Abif Ahmetovic* ellen is, még pedig az államvédelmi törvény első és második szakasza alapján.

Macsek felvette parlamenti napidíjait

A parlament háznagy hivatalánál csütörtökön délelőtt megjelent *dr. Macsek Vlatko* megbízottja és a nemzetgyűlés internál elnöke nevében felvette napidíjait. *Dr. Macsek* részére januári

Lukinics igazságügyminiszter noviszadi beszéde

A miniszter szerint a nemzeti blokk 170 mandátumot kap

A noviszadi független demokrata-párt szerdán este az American Bar helyiségeiben társasvacsorát rendezett, amelyen dr. Lukinics Edó igazságügyminiszter, a független demokrata-párt noviszadi listavezetője is megjelent. Az igazságügyminiszter a vacsorán másfélórás beszédet tartott.

Elmondotta az igazságügyminiszter, azért jött olyan későn Noviszadra, mert Horvátországban járt. Stubicáról, Dugo-Seloból jön, ahol eddig a Radics-párton kívül egyetlen más párt sem mert gyűlést tartani. Stubicán Gubec Matija parasztkirály hazájában Radics emberei »Éljen Radics! Éljen a köztársaság« kiáltásokkal fogadták, de ő arra kérte őket, hogy hallgassák meg előbb, mielőtt tovább éleneznének.

Nagy különbség van — mondotta — Gubec Matija parasztlevelezés és Radics Szeptán között, mert amikor a hatóságok Gubec embereit összefogdosták, Gubec Matija nem szökött meg és nem bujt el, hanem a templomban megvárta, míg Tahi Ferkó fejedelem emberei érte jöttek és elfogták. Gubec a bíróság elé került, amely a halálos ítéletnek azt a módját mondotta ki rá, hogy Gubecet, aki parasztkirály akart lenni, *tüzes koronával királyá kell koronázni*. Gubecet a zagrebi várban, a Márkus-téren fejére tett tüzes koronával halálra égették. Radics Szeptán ur ellenben a falban bujt el és ott fogták meg.

Közbeküldések: Radics nem ur!

Lukinics: De igen! Közé és Tahi Ferkó közt, aki fejedelem és nagy ur volt, azért nincs különbség, mert Tahi Ferkónak Stubica egész népe dolgozott és robotmunkával létesítették a kuriáját: a Pocuszed-et,

éppúgy dolgoznak most is a stubicai parasztlak Radicsért, ha a vár nincs is Pocuszedben, hanem a Zrinyi-téren, ahol megvették neki a Vranicáni palotát.

Davidovicsról azért vált el Pribicevics és pártja, mert Davidovics a radikálisok elleni gyűlöletből még az alkotmányt is fel akarta áldozni.

Végül annak a meggyőződésének adott kifejezést Lukinics, hogy a nemzeti blokk győzni fog a választásokon.

A társasvacsora folyamán a *Bácsme gyvei Napló* munkatársa megkérdezte az igazságügyminisztert, hogy történnék-e intézkedések a jogrend

megjavítására.

— Az erre vonatkozó törvényjavaslat — mondotta a miniszter — rég készen van és csak a kormányváltozások miatt nem került eddig a parlament elé. A választások után, ha a nemzeti blokk kerül ki győztesen a harcból, a törvényjavaslat a parlament elé kerül.

— Milyen eredményt vár a miniszter ur a választásoktól? — kérdezte munkatársunk.

— A nemzeti blokk fölényes győzelmet várom. A 314 mandátumból 170 a nemzeti blokkhoz fog tartozni. A 170 közül 140 radikális és 30 független demokrata lesz.

A sajtószabadság Martonoson

A martonosi jegyző elkobozta a Bácsme gyvei Naplót

A választási hadjáratban a legtöbb baklövés amiatt történik, hogy mindenki érdemeket akar szerezni, fel szeretne tűnni, hogy erőlvességet, pártűhséget, szolgálatkészséget dokumentálja. Minthogy a törvény pontos betartásával nem lehet különleges érdemeket szerezni, azok, akiknek mediuk van, a törvény felragasztásával próbálnak feltűnni. Hogy a törvénytelen intézkedések az erőszakoskodások nem szereznek híveket a kormányon lévő pártnak, sőt a jobberzésük közül igen sokat eltántorítanak, az a választási akar-nokoknak nem fontos, mert ezek előtt csak a saját személyi érdekük a fontos, s az, hogy amikor választások után a győztes pártnál jutalomért jelentkeznek — a legtöbb akkor is jelentkeznek, ha nem az ő pártja győz — hivatkozassanak olyan ténykedésre, amit jutalmazni kell.

Az ilyenáita számításnak kell betudni azt, hogy a bácskai Martonos községbe kinevezett ideiglenes jegyző íónak látta a *Bácsme gyvei Napló elkobzását elrendelni*. A törvény természetesen nem a martonosi jegyző judiciumára bizza, hogy egy újság elkobzását elrendelje, s ha az arra illetékes közigazgatási

hatóság is rendel el ilyesmit, nyom-ban jelentést kell tennie a törvény-széknek, amely azonnal határoz abban a tekintetben, hogy az elkob-zás törvényes-e.

A martonosi jegyzőnek vannak felettes hatóságai is, akik — hisszük — felvilágosítják majd a falu penná-lát, hogy visszaélt hivatalos hatal-mával, amikor a Bácsme gyvei Napló elkobozását elrendelte. Mi minden-esetre a bíróságnál is megtesszük a lépéseket, hogy Martonos ideiglenes jegyzőjét hivatalos hatalommal való visszaélés miatt felelősségre vonják s természetesen a jogtalan, törvénytelen, alkotmányellenes eljárásból előálló károkért is felelőssé tesszük.

A kerületi főispán annviszor és oly nyomtatékkal hangoztatta tör-vénytisztelét és azt, hogy nem tűr törvényteleniséget, hogy biztosra vesszük, hogy rövid uton intézkedik arról, hogy a martonosi jegyző vé-gezze el hivatalos kötelességét, de ne kalandozzon el tilalmas területekre. A sajtó megrendszabályozása, cenzurázása és a lapelkobozás ma-gasabb, belátóbb és körültekintőbb hatóságok számára van fentartva, nem Martonos község jegyzője szá-mára.

Utólagos indennitást kér a német kormány a ruhrvidéki ipari kárpótlásokra

Védíratot nyújtott be a birodalmi gyűlésen

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány a ruhrvidéki ipari kárpótlá-sokról benyújtotta emlékiratát. Az emlékirat *éles hangon visszautasítja a szociáldemokratáknak azt a vád-ját, hogy a kárpótlások kifizetésénél panama történt*. Nem december 20-ika és a mai nap közötti időkbén fizettek ki 645, illetőleg 715 milliót, hanem ezek a fizetések több mint egy évre oszlottak el, a felelősséget értük csak a *Stresemann- és Marx-kormány* viseli. A nagyiparnak nem átalányösszegeket fizettek, hanem támogatásuk elsősorban *hitelek köz-vetítésével, továbbá kezesség nyuj-tásával történt*, majd amikor a biro-dalmi üzemeknek ismét volt pénzüik, ideiglenes kölcsönök folyósításával. Ilyen esetekben azonban a közvetle-nül sürgős szükségletet mindenkor igazolni kellett. A kisebb károsultak érdekeit, akiket a megszállott terü-letek gazdasági bizottsága képviselt, nemcsak hogy *nem részesítették hátrányban*, hanem annviban még kedvezőbben is bántak el velük, hogy elsősorban az ő ügyüket intéz-ték el. Az ipar támogatását a kor-mány nem önállóan végezte, hanem a felügyeleti hatóságokkal és szak-értőkkel együttműködve, amelltt az összesen kért összeget *mintegy husz-harminc százalékkal leszállí-tották*. Végül pedig az egész ügyben nem valami novumról van szó, ha-nem a jóvátételi kötelezettségek egy részéről, amelyeket éppen úgy kel-lt kezelni és kiegyenlíteni, mint a többieket.

Mindamellett fennmarad az a tény, hogy a kormány a birodalmi gyűlés felhatalmazása, sőt megkérdezése nélkül fizette ki az összegeket s így megsértette a parlament jogát. Épp ezért a kormány *utólagos indennitást fog kérni a telicsített fizeté-sekre*.

A védőszent

Ira: Tersánszky J. Jenő

Sok ideig kellett várakoznom az irodában. Barátom tekintélves nagy-kereskedő és nem rendelkezik sza-badon az idejével.

Ahogy ilyenkor szokás, unalom-ban, egyedül, körüliártam és szem-ügyre vettem az irodahelyiséget.

Ekkor akadt meg a szemem egy egész különös dologon. Pont az író-asztal háta mögött, a falon, egy fa-fal férfiarc volt berámázva. A kép, látszott rögtön, hogy valami újság-ból van kivágva s elmosódottságá-val úgy nézett ki a fal többi elegáns, értékes festményei és vázlatai közt, mint valami csavargó. De emellett csaknem friss virágkoszoru volt rá-akasztva, nyilvánvalóan a szeretet megkülönböztető jeléül. Alatta pe-dig, egy nagyobb rámban lógott egy színtolyan megsárgult újság-cikk. Ez láthatólag hozzátartozott.

Mikor odamentem és kibetíztem, csak erre lépett meg jobban a dolog. Soha még hasonló, kitüntetett szoba-díszről nem is hallottam.

Közben azonban benyitott a bará-tom s minthogy éppen raitaért a ki-váncsiskodáson, ő maga, kérésem nélkül magyarázta meg nekem ezt a furcsaságot.

— Csodálom, hogy még nem hal-lotta társaságából ennek a képnek a történetét. Annyi sokaknak elmond-tam, hisz nincs mit titkolnom rajta többé. Egészen regevény az eset. Dehát kezdjem előlről.

Ez az ember itten egy régi iskola-pajtásom. Őt tarthatom annak, aki a számomra lerakta a mostani vagy-onom alapját s még csak hálás sem

lehettem neki ezért mással, mint hogy a nevenapián megkoszoru-zom és itt tartom a képét.

De még csak valami különösebb baráti kapcsolatra sem gondolhat. Az iskolában csak úgy voltam jó-ban vele, mint tíz más kis barátal.

Én aztán szegény fiú lévén, kima-radtam a harmadikból s boltosinas lettem. Ő tovább tanult s érettségi-zett.

Erre néhány évre találkoztunk egyszer. Nézze meg az évszámot 188... Szóval jó pár esztendeje.

Éppen állás nélkül voltam s meg-lehetősen küszködtem. Alkusz volt-am, vigéckedtem, de alig tudtam valamire vergődni. Hozzá már családom volt, mert fiatalon, bolond fő-vel nősültem.

Hát egy este, tudom, vidékről ér-keztem valami áruval s így találkoztunk véletlen.

Nagyon elegáns fiú volt mindig, de kedves, jó gyerek. Tudtam, hogy nagyobb bizalmi állása van az Egye-sült Féműveknek.

Nohát, akkor este a barátom úgy tetszett nekem, valami egészen ki-vételes jó hangulatban lehet. Karon fogott, mikor mondtam, hogy haza tartok a családomhoz:

— Ugyan gyere, szállhatsz velem egy kicsit, nem itt agyon az asz-szony!

Nem eresztett el kézből. Elcipelt vacsorázni. Beboroztunk. Kávéház-ban zenét hallgattunk. Még egy mu-latóba is bebuktunk hajnal felé. De ott sem hagyott el valami nő ked-véért. Ugy jöttünk el s esőndesen beszélgetve, csaknem hazáig elkísért.

Hát ez a hajnali beszélgetés az, amiről beszéllek, hogy tulajdonkép a

szerencsémét és tisztességemet en-nek köszönhetem.

Ő magáról keveset beszélt. Meg-lehetősen megv neki, ezt állította és diákemlékezéseken kívül inkább en-gem kérdegetett viszonyaimról.

Én persze nem tagadtam, hogy pláne akkor, facérban, nem valami fényesen élek, s éppen azon keseregtem a hainali sétaközben, hogy mások, nagypénzü pasások számára lótok-utok ki ezeket, amiből fillé-reket löknek nekem. Emlegettem, azt hiszem, ép azt az üzletet is, an-iben jártam: hogy ha csak részt ve-hetnék benne, némi összeggel, csak ötszáz koronával! Biztos nvereség!

Erre megállott és így szólt:

— Hát nézd, én most nélkülözhe-tek ennyit. Ha akarod, kölcsön adom neked. Majd megfizeted, am-ikor lesz feleslegesen pénzed.

— De kérek, — tiltakoztam. — Nem elég ez a cél, még végül pénzt vigyek haza a mulatságból? Lesül a poszám!...

Elég az hozzá, mégis így történt. És hát mit tudjak ehez mondani? Az öröm egész tánciskolát járt bennem. De hogy róla mit említek? Hogy viselkedett?

Hogy őszinte legyek én csak any-nyit konstatáltam, hogy jókedve van és talán passziója, hogy egy jó estét csináljon szegény barátjának és segítsen rajtam. Ezenkívül mond-hatom, semmi mást meg nem je-gyeztem.

Annyit mondott: szállóba megy aludni s fütyülni hallottam távozása közben.

Mármost ott folytathatom, hogy az a pénz volt az, amivel az első üzletemet megkötöttem s ez hozta a többit. Hogy egyebet ne mondjak,

még azzal is szerencsém volt, hogy én ezt a képet és ezt a cikket az új-ságból csak egész véletlen, egy év múlva, csomagolópapírok köz-ül vágtam ki. Mert ha én akkor az öt-száz koronával, nem rohanok más-nap vidékre árut kötni le és olva-som másnap a lapokat, egész biztos, hogy magam futok a rendőrségre, vagy a féművekhez, hogy tisztáz-zam magam, anélkül, hogy azok kereskedtek volna raitam. Mert ha nem is vagyok élhetetlen, senki sem aggodalmasabb nálam a tisztességé-re. De a kutya kért számon tőlem valamit és egy év múlva már ter-mészetesen neveltséges lett volna a gánestalan lovagot játszani. És most már...

Ami barátomat illeti, egy nő volt a szerencsétlennek az ügyében s a lőversenyek. Mint itt a cikkben is olvashatja:

»K. J. miután hónapokon át sik-kasztott a féművek rábizott pén-zeiből... családja lómódu... S. G. kisasszony a »Muzsa«-színház tag-ja... stb.«

Nézzé! — mutatta a cikkre. — Hát és hét óra közt lőtte halánték-on magát a szállóában. Három óra múlva, hogy elváltunk.

Hát igazán van, kétségkívül fura, hogy valakinek egy sikkasztó a patrónusa. Dehát megérti, hogy nekem semmi gondolatom sem lehet róla egyéb, mint a hála s mint látja, már rég megengedhetem magamnak viszonyaim közt, hogy ezt ne is tit-kolliam. Az az ötszáz korona pedig százszorososan kamatozott azóta ba-rátom emlékére általam, a menhe-lyen és két kórházban a szegények-nek.

KISEBBSÉGI ÉLET

A kalotaszegi magyarság nagygyűlése impozáns külsőségek között folyt le Bánffyhadon. A nagygyűlésen résztvett az erdélyi Magyar Párt demokratikus szárnyának valamennyi számottevő vezetője, a központi pártvezetőség képviselőiben Gabányi Imre dr., Várady Aurél és Deák Gyula, a romániai szociáldemokrata-párt hivatalos megbízásából Hoffner Géza kolozsvári párttitkár, Szatmári Lajos, a marostordal földműves magyarok vezére és huszonötgy kalotaszegi község bizalmi emberei, akik körülbelül negyvenezer szervezett magyar kiscgazda nevében járultak hozzá a beterjesztett határozati javaslatokhoz.

A nagygyűlésen a kalotaszegi tagozat vezetői és a meghívott demokratikus gondolkodású pártvezetők — így többek közt Paál Árpád — éles bírálattal mondták a Magyar Párt feudális vezetőségéről. *Deutschek* Géza, aki beszámolt a brassói kongresszusról, hangsúlyozta, hogy Brassóban a párt ellenzékét nem engedték szóhoz jutni. »Mindennek belenyugodnánk — mondotta —, ha a Magyar Párt vezető urai hároméves vezetésük idejéből tényleg eredményeket tudnának felmutatni, vagy a siker legkisebb reményével is nézhetnénk további működésük elé. Semmi garancia nincs azonban arra, hogy ezek a vezérkedők, kik saját ítéstevőiket sem akarták meghallgatni, mai politikájukkal valaha is eredményt tudjanak elérni.« Beterjesztett végül egy határozati javaslatot — amit egyhangúlag elfogadtak —, amely megállapítja, hogy a brassói nagygyűlésen nem respektálták a szólásszabadságot, a központi részéről megjelent Gabányi védelmébe vette Ugronékat és azt próbálta bizonyítani, hogy a brassói nagygyűlés elnöke tozosan járt el, amikor Deutschektől megvonta a szót, mert a szövegvonást a nagygyűlés résztvevői követelték. Gabányinak Paál Árpád válaszolt: kijelentette, hogy az az elhánás, amelyben Deutscheket Gyáriás, Gabányi és az elnök részesítették, nem volt méltó a Magyar Párt nagygyűléséhez.

A nagygyűlés végén a kalotaszegi pártvezetőség vezetőségét választották meg. A szervezet elnöke egyhangúlag ismét Koós Károly, alelnöke Bárdos Péter, titkára pedig *Deutschek* Géza lett. A központi kiküldött záróbeszédében felkérte Koós Károlyt, hogy tehetségét állítsa a közös ügy szolgálatába és ha vannak is kifogásai, amogassa a Magyar Párt vezetőségét, amely föltétlenül jóindulattal védelmezi a kisebbségi magyarság érdekeit.

Heves vitát provokált a központi pártvezetőség kiküldöttje, Várady Aurél, aki beszédében a leghatározottabban kijelentette, hogy a jelenlegi liberális kormánnyal a Magyar Párt nem hajlandó megegyezni. *Deutschek* válaszolt neki először: »Hogyan bizhassunk — mondotta — abban a pártvezetőségben, kinek kiküldöttje itt azt hirdeti, hogy ezzel a kormánnyal nem tárgyalhatunk. Mi nemcsak párt, hanem az egész magyarság politikai foglalatja vagyunk. Ennek a magyarságnak helyzetét pedig minden kormánnyal szemben tisztázni és biztosítani kell.« Perédy György nagyváradi hírlapíró szintén élesen rá támadt Váradyra, akinek szemébe vágta, hogy nem őszinte, mert írásos bizonyítékaik vannak arra, hogy a pártvezetőség igen is hajlandó a mai kormánnyal is felvenni a tárgyalások fonalát.

Érdekes határozati javaslatot terjesztett elő Koós Károly, a kalotaszegi tagozat vezetője. A határozati javaslat — amelyet különben el is fogadtak — közzeteli a Magyar Párt rendkívüli köz-

gyűlésének sürgős egybehívását, az ostromállapot területéről a képviselők hírküldését és nem kivonását, — a közgyűlésen az elmaradt jelentés előterjesztését és szabad vitát abban a kérdésben, hogy a magyarság eddigi politikájához tovább ragaszkodni akar-e, vagy politikai rendszerváltozást kíván.

Lemond a belga kormány

Theunis nem hajlandó a tisztviselők követelését teljesíteni

Brüsszelből jelentik: A minisztertanácsban Hymans bejelentette, hogy a szövetségi katonai ellenőrző-bizottság néhány nap alatt elkészül végleges jelentésével, amelyet azután Foch tábornagy, mint a szövetségi katonai ellenőrző bizottság elnöke, fog tanulmányozni és megküldi azt a szövetségi kormányoknak.

A minisztertanács további során a kormány a parlamenti helyzettel foglalkozott. Ha a kamara a mostani költségvetés keretén belül az állami tisztviselők fizetésjavítására a reformban előirányzott összegnél nagyobb tételeket kívánna, akkor *Theunis* miniszterelnök mint pénzügyminiszter lemond. Az állami tisztviselők fizetésjavításáról szóló tervezet 20 millió frank többletkiadást irányoz elő és ezen *Theunis* nem hajlandó tul-

menni, mert az államháztartás egyensúlyát félti. Minthogy pedig az a parlamenti bizottság, amely az állami tanítók fizetésjavítását tárgyalja, egymaga 55 millió frankkal többet kíván, mint amennyit a kormány előirányzott, *Theunis* lemondása elkerülhetetlen és ebben az esetben az egész kormány lemond.

Az az elhatározás is megérlelődött a tegnapi napon, hogy a kormány már abban az esetben is beadja lemondását, ha a parlament a tartományi szabadválasztások reformjáról szóló törvényjavaslatot soron kívül akarja tárgyalni. *Theunis*nak az a véleménye, hogy a választójogi reformnál sokkal sürgősebb törvényhozási intézkedések vannak és nem engedheti ezeket háttérbe szorítani a választójogi reformja miatt.

Az az elhatározás is megérlelődött a tegnapi napon, hogy a kormány már abban az esetben is beadja lemondását, ha a parlament a tartományi szabadválasztások reformjáról szóló törvényjavaslatot soron kívül akarja tárgyalni. *Theunis*nak az a véleménye, hogy a választójogi reformnál sokkal sürgősebb törvényhozási intézkedések vannak és nem engedheti ezeket háttérbe szorítani a választójogi reformja miatt.

A magyarországi ellenzéki blokk feladja a passzivitást?

A blokk négy tagja megjelent a parlamentben

Budapestről jelentik: A demokratikus blokk elnevezésű ellenzéki pártszövetség, amelynek tagjai idáig passzivitásban voltak, a bomlás tüneteit mutatja. A blokk tagjai közül többen azt az álláspontot képviselték már régebben, hogy az ellenzéknek vissza kell térni a parlamentbe, de a blokk többségének véleményét ez a kisebbség idáig még mindig respektálta és kitartott a passzivitás mellett. Szerdán este *Dénes* István nemzetgyűlési képviselő bejelentette kilépését a blokkból, mert — kilépőlevelében írta — úgy érzi, hogy nem maradhat passzivitásban. *Dénes* kilépését a blokk vezetői nem fogták fel tragikusán, mert már régebben az a vélemény alakult ki, hogy ő tulajdonképpen a miniszterelnök részéről kiküldött titkos megfigyelő az ellenzéki szövetségben és *Szilágyi* Lajos csütörtökön készült kizárási indítványt tenni a blokkban *Dénes* ellen.

Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy *Horváth* Zoltán és *Rákóczi* Ferenc Kossuth-párti képviselők, akik idáig személy szerint is hevesen elleneztek a parlamentbe való visszatérést — és a szociáldemokrata *Fébelt* Ede dr. csütörtökön délelőtt megjelentek a parlament épületében. *Rákóczi* ez alkalommal kijelentette az újságírók előtt, hogy az ellenzéki blokk csütörtök esti ülésén dönt a passzivitás feladásáról.

— Ha a blokk — mondotta *Rákóczi* — a további passzivitás mellett foglalná állást, akkor *Horváth*, valamint *Lakó* Imre, *Szakács* Andor, *Hegymegi* Kiss Pál és én visszatérünk a parlamentbe.

A kormánypárt körében ez a bejelentés nagy megrökönyödést keltett, mert attól tartanak, hogy az ellenzéki blokk feladja a passzivitást és mialatt *Bothen* a Népszövetségben tárgyal *Genfben*, bevonul a parlamentbe botrányokat rendezni.

Törökország válaszolt a görög jegyzékre

A patriarcha kiutasítási ügye az angorai nemzetgyűlés előtt

Konstantinápolyból jelentik: A török kormány erélyes hangon jegyzékben válaszolt Görögországnak. A válaszijegyzékben Törökország ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, hogy ténykedése nem jelenti a *lausannei* szerződés megsértését és visszautasítja az arra irányuló kezdeményezést, hogy az ügyet a hágai nemzetközi bíróság elé terjesztésék.

Az angorai nemzetgyűlés csütörtöki ülésén *Fethi* bég miniszterelnök nyilatkozott a görög konfliktusról. Beszédében kijelentette, hogy a kiutasított patriarcha szemébe nem szerepelt a *lausannei* békeszerződésben és így a kiutasítás teljesen Törökország belligye. A békeszerződés szerint csak bizonyos minimális időnél tovább Törökországban lakó görögöket nem lehet kiutasítani, ezzel szemben a patriarcha a megállapítottnál rövidebb ideje lakik Törökországban. A török kormány

csak a békeszerződést haitotta végre. Amikor a török polgároknak a békeszerződés alapján el kellett hagyniuk Görögországot, senki sem kérdezte, van-e közöttük fontosabb egyházi méltóságot viselő személy. Ugy halljuk — mondta *Fethi* bég — hogy Görögországban nagy az izgalom, azzal vádolnak bennünket, hogy kihívjuk magunk ellen a keresztény orthodox világot és igyekeznek a kereszténység körében elenszenyessé tenni Törökországot. Az európai közvélemény ennek ellenére láthatja, hogy a mi oldalunkon van az igazság. Törökország ugyan a békét kívánja, de ha bárki kezdeteml függetlenségünkre, védekezni fogunk. A kormány figyelemmel kíséri az eseményeket és nem fog habozni, hogy szükség esetén megjelölő rendszabályokat alkalmazzon.

A miniszterelnök nyilatkozatát az egész nemzetgyűlés lelkesedéssel fogadta.

Londonból jelentik: *Veneziosz* Londonba érkezett és a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy csupán »üzleti ügyekben« jött az angol fővárosba.

A szövetségi nagyhatalmak között diplomáciai uton élénk eszmecseré indul meg a görög-török konfliktus miatt, arról azonban még nem esett döntés, hogy együttesen fognak-e diplomáciai lépést tenni Angorában és Athénben. Eddig csak az történt, hogy a szövetségesek Görögországnak mértékletességet tanácsoltak, a török kormánynak pedig azt ajánlották, hogy a vitás kérdést engedje a hágai döntőbíró-ság vagy a Népszövetség elé terjesztetni.

A *Times* vezércikkében arról ír, hogy Törökország túltette magát a *lausannei* békeszerződésen és önhatárolag akar nemzetközi jogi terec áttérő kérdést megoldani. Ha a török kormány vonakodik az ökméniai patriarcha kiutasítása miatt támadt konfliktust akár a Népszövetség, akár a hágai nemzetközi törvényszék ítélete alá bocsátani, akkor Anglia és Amerika tudni fogja, hányadán van Törökországgal. De az angorai kormány önmaga felett mőhd ítéletet, ha nem meri partatlan fórum döntése elé terjesztetni a maga államjogi vitáit.

Alkalmazható-e a Vajdaságban a királyság védelméről szóló magyar törvény?

Ellentétek a kormányban a törvény alkalmazása kérdésében

A Tisza-téle törvény életbeléptetésének kérdése tovább is foglalkoztatja a politikai tényezőket és a hozzászólásokból kitűnik, hogy a kormányban nem teljes az egyetértés a törvény alkalmazása tekintetében. A jogász-politikusok pártkülönbség nélkül megállapították már, hogy téves volt az a feltevés, mint- ha a királyság védelméről szóló 1913. évi magyar törvény Horvátország területére is érvényes volna, mert Horvátországnak külön büntetőjogi törvényhozása volt. A Vajdaságra és a Muravidékre vonatkozólag is a jogászok egyrésze kétségbevonja ennek a törvénynek a hatályát, mert szerintük a szerb büntetőtörvénykönyvnek az egész országra kiterjesztett részei felölelik azokat a büneselvényeket is, amelyekről a 34. törvény cikk intézkedik. Abból a belátásból kiindulva, hogy a törvény Horvátországra semmiképpen sem vonatkozik, azt következtetik, hogy a kormány eláll e törvény alkalmazásának tervétől. A »Politika« ezzel kapcsolatban arról értesül, hogy az eszme a kormány *Pribicevics*-párti részében vetődött fel, de a minisztertanács még nem hozott döntést ebben a kérdésben. A független demokraták tervét éppen azok a radikális miniszterek hozták idő előtt nyilvánosságra, akik nem helyeslik a független demokraták által javasolt intézkedéseket. A beavatottak arról is beszélnek, hogy emiatt újból feszültség állt be a radikálisok és független demokraták viszonyában. A »Vreme« értesülése szerint csupán egy olyan rendelet jogosult, amelyben a rendőrhatalmokat utasítanak, hogy szigorúbban tartásuk szemmel azokat, akik a királyság intézménye ellen vétséget követnek el és adják át őket a bíróságoknak. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben a bíróságok szabadon döntenek el, hogy milyen törvény alapján ítélik meg.

Lukinics igazságügyminiszter kijelentette, hogy a magyar törvény alkalmazását nem rendelte el.

CIRKUSZ

Praktikus elintézés

(Történi az államvasutak elnökigazgatójának szobájában. Szó. epilók az elnökigazgató ur és a tanácsos ur. Utóbbi most tért haza amerikai tanulmányútról.)

Az elnökigazgató: Tanácsos ur, tehát ön adja elő tapasztalatait és mi együtt megbeszéljük, hogyan lehet a mi vasutainkat is a modern technika vívmányainak megfelelően átalakítani.

A tanácsos: Először is, elnökigazgató ur, a modern vasuti kocsi belsőt ismertetem. Ugyanis kérem...

Elnökigazgató: Ne tessék mellékvágányra terelni a dolgot. Ismertesse!

Tanácsos: A vasuti kocsi Amerikában egyforma hőszigetelésre van temperozva. Télen fűtéssel meleg és nyáron szelöztetővel hideg...

Elnökigazgató: Buta beosztás! Tudja, hogy fordítva mennyivel olcsóbb! És mindegy! Ott júliusban fázunk az emberek, nálunk januárban. Viszont mikor ők karácsony táján majd megülnak a túlfűtött kupékban, nálunk kellemes hideg van. Szellőztető nélkül.

Tanácsos: Pardon, elnökigazgató ur, nincs túlfűtve! Télen +22 fokig melegítik és nyáron +22 fokig hűtik.

Elnökigazgató: És honnan tudják ezt az utasok?

Tanácsos: Minden kocsiiban ott a hőmérő.

Elnökigazgató: 22 fokot mutat?

Tanácsos: Télen-nyáron.

Elnökigazgató: Hát, kérem, ezt a kérdést könnyen megoldjuk. Csináltasson minden kupéba hőmérőt, amelyre a higanyrá van festve. Pontosan 24 fokot mutasson télen-nyáron. Mi két fokkal tovább megyünk. Akinek melege van, nyissa ki az ablakot.

Tanácsos: Észreveszik az utasok, hogy festve van a hőmérő!

Elnökigazgató: Dehogyan veszik észre! Ugyes festővel kell csináltatni. Rip-Rónai jó lesz, ő szeret csendéletet festeni. A fő, hogy a festett higanycsendben maradjon.

Tanácsos: Igenis.

Elnökigazgató: Gyerünk tovább!

Tanácsos: Továbbá jelentem, hogy minden kocsiiban fogas van.

Elnökigazgató: Ez nálunk egyáltalán nem fogas kérdés: a patent hőmérő miatt. Nem kell fogas! Ugyes veti le senki a kabátját. Majd örül, hogy nem fagy meg!

Tanácsos: És nyáron?

Elnökigazgató: Nyáron ki visel kabátot?

Tanácsos: A kofferek részére külön hely van...

Elnökigazgató: Felesleges. Tessék feladni a podgyászt. Sokkal kényelmesebben lehet csomag nélkül utazni.

Tanácsos: Minden vonaton vannak étkezőkocsik...

Elnökigazgató: Ezt nem vezetem be. Tudja maga milyen rossz enni az ilyen étkezőkocsiban. Ráz a vonat, nem lehet rendszeresen enni...

Tanácsos: És hálókocsi...

Elnökigazgató: Ezt is mellőzzük. Sokkal jobb egy hosszú és fáradságos ut után otthon a megszokott ágyban aludni...

Tanácsos: Mozgóképszínházak vannak a vonaton.

Elnökigazgató: Még csak ez hiányzik! Ugyis elég romlott az utazóközönség erkölce. Még sötétet is csinálnak nekik hozzá!

Tanácsos: Áttérve a közlekedési részre, jelentem, hogy a vonatok másodpernyi pontossággal közlekednek.

Elnökigazgató: Nem vezetem be! Hogyne, hogy a szegény utas lekéssé a vonatot! Nálunk senki se kési le! Ez az igazi rendszer!

Tanácsos: Végül jelentem, hogy a közeljövőben lesz állítják a tarifát.

Elnökigazgató: Ezt meg pláne nem veszem át. Hogy bizzon meg egy utas egy olyan vasutigazgatóságban, amely maga is soknak találja a viteldíjat. Mi inkább felemeljük, hadd lássák, hogy eddig milyen olcsón utaztak...

Tanácsos: Szóval, nincs semmi rendelkezése, elnökigazgató ur?

Elnökigazgató: Sőt! Hívja meg az amerikai szakembereket hozzánk tanulmányútra. Itt aztán tanulhatnak...
Stelia.

Bánsági választási epizódok

A tobai segédjegyző nem engedélyezte a Pribicevics-párt gyűlését — Elkobozták a becskerei nacionalista-blokk egyik röpiratát

Az agitációs szabadság megsértése miatt panaszkodik az ellenzék és tiltakozik a népgyűlések betiltása, szétzavarása és a röpiratok elkobozása ellen. Rámutatnak arra, hogy a kormánypártok jelöltjei a legteljesebb szabadsággal rendelkeznek, nekik mindent szabad, míg az ellenzékkel mostohán bánnak a hatóságok. Ezzel szemben most a bánsági kormánypárti jelöltek ellen alkalmazott rendszabályokról érkezik jelentés Becskerekről.

Néhány nappal ezelőtt dr. Jaksics Zsárkó Pribicevics-párti bánsági képviselőjelölt a kerületéhez tartozó Toba községben akart népgyűlést tartani. A jegyző távollétében a segédjegyzőnek jelentette be ezt a kívánságát, aki azonban minden igazolás elenyére vonakodott az engedélyt megadni. Jaksics hiába mutatta fel a Beograd-kerületi főispán általános gyűlés tartási engedélyét, a segédjegyző hajthatatlan maradt és csak akkor adta meg az engedélyt, amikor a képviselőjelölt telefonon Alekszijevis Mita főispánhoz fordult és ez külön utasította a segédjegyzőt az engedély megadására. A gyűlésen Jaksics dr. magyarul kezdett beszélni, minthogy a tobai lakosság nagyrészt csak ma-

gyarul ért. A segédjegyző már az első szavaknál félbeszakította a képviselőjelöltet és felszólította, hogy államnyelven beszéljen. Jaksics erre hivatkozott az alkotmányra, amely megengedi, hogy a szónokok a választókhoz anyanyelvükön szólhassanak, mire hosszas vita után a gyűlést folytatni lehetett.

A Bánságban a választásokat megelőzően egyébként ez volt az utolsó népgyűlés és az agitáció most már röpiratokkal és plakátokkal folyik. A röpiratok tekintetében is baleset érte a bánsági nacionalista pártokat, amennyiben az egyik röpecédulát a hatóságok szeméremértő tartalma miatt elkobozták. E röpecédula inkriminált része arról ir, hogy a tisztességes nők kilenc hónap alatt szülnék, míg a prostituáltak négy hónap alatt elvetélik magzatukat. Ezért felszólítják a választókat, hogy ne a negyedik, hanem a kormánypárt kilencedik urnájába dobják a golyót. A kormánypártok körében kijelentik, hogy ezt a röpecédulát nem ők adták ki, hanem az ellenzéki pártok mint pamflet terjesztik.

Elkobozták Becskereken a köztársasági-párt egyik plakátját is királysértő tartalma miatt.

A lovagias gyilkos

Gróf Salm Hermann provokáltatta Az Est egyik munkatársát

Budapestről jelentik: A Kodelka-gyilkossággal kapcsolatban a budapesti sajtó részletesen ismertette a rablógyilkos Lederer Gusztáv korábbi bűncselekményeit, amelyeket a proletárdiktatura bukása után a Prónay-különmény dunántúli felvonulása alkalmával követett el. Az Est január 21-iki számában Lederer Gusztáv rémtettei címmel megírta, hogy a most letartóztatott főhadnagy és gróf Salm Hermann, aki akkoriban szintén a Prónay-különményben szolgált, hogyan akasztották föl Kovács dunajföldvári szállótulajdonost. A cikk szerint Lederer tette a hurkot az áldozat nyakába, míg Salm gróf fogta a kötél végét. A szerencsétlen ember elővett egy iratot a zsebéből, amellyel igazolni akarta, hogy nem volt bolsevista, hiszen a kommunista forradalmi törvényszék mint ellenforradalmárt elítélte. Lederer el akarta olvasni ezt az irást, de Salm összetépte és így szölt az életéért könyörgő Kováchoz:

— Mindegy, zsidó vagy!

Aztán meghuzta a kötelet.

Az Est-nek ugyanabban a számában, amelyben ez a tudósítás megjelent, napvilágot látott egy színes cikk is, amely szerint a budapesti előkelő társaság néhány tagja az éjjeli élet tanulmányozására megjelent egyik kéteshírű mulatóhelyen. A társaság gróf Batthyány Gyulából és nejből, gróf Salm Hermannból és nejből, valamint Nádosy országos tőkésből állott.

Az Est mindkét közleményét Falus Ferenc hírlapíró írta. Gróf Salm Hermann, aki gyilkosságai ellenére is előkelő pozíciót tölt be az arisztokraták társaságokban és az általános amnesztia jóvoltából a legfőbb rendőri hatóság vezetőjével jár mulatni, sértőnek találta magára

Falus cikkét és ügyvédje útján helyreigazítást kért. Az újságíró ezt megtagadta, azzal az indokolással, hogy bizonyítékai vannak Salm dánántúli tömeggyilkosságaira. A gróf erre megbízta báró Láng Mihály ezredest, a kormányzó katonai kabinetirodájának főnökét és gróf Zichy Bélát, hogy provokálják nevében Falust. A levél útján történt kihívást az újságíró nem fogadta el és a következő választ intézte Salm gróf megbízottaihoz:

1925 február elsején kelt nagybecsű levelüket ma kaptam meg és meglepetten értesültem ebből a levélből, hogy gróf Salm Herman ur Lederer Gusztáv rémtetteiről írott cikkem kapcsán tölem lovagias elégtételt kér. Mindenkor és mindenkiel szemben helytálló azért, amit írtam, — ha kell, fegyverrel, ha kell, a bíróság előtt, — de az inkriminált cikk tartalma egy lovagias afférnal, egy kard- vagy pisztolypárbajjal el nem intézhető. Amit Lederer Gusztáv rémtettei című cikkemben írtam, az nem az én magánügyem, az szomorú közügye ennek a szerencsétlen országnak. Ezért a közügyért én csak egy helyen, a magyar bíróság előtt vagyok felelősségre vonható és ha megbízójuk a bíróság elé perbelív, örömmel megyek, mert országos érdek, hogy azok az adatok, amelyek cikkemben regisztráltak, a bíróság előtt nyerjenek tisztázást.

Ha a bíróság engem találna elítélni, akkor megbízójuknak mindenféle lovagias elégtételre rendelkezésre állok.

Teljes tisztelettel

Falus Ferenc

Salm gróf, amikor megbízottai közölték vele a válaszlévelet tartalmát, azt a kijelentést tette, hogy nem megy az ügygel a bíróság elé, hanem másként vesz magának fegyveres elégtételt.

Megindult a nyomozás a halálfejes levélírók után
Tömeges feljelentés a szubotikai rendőrségen

Több tekintélyes szubotikai polgárnak — mint a Bácsmegyei Napló is megírta — különös levelet kézbesített a posta. A levélborítékban mindössze egy szelet kockás papírt talált a címzett, a papíron semmi írás, ahelyett sokkal többet mondó halálfejes-ábra, két keresztberakott lábszárcsont-imitációval, épügy, ahogy a mérgeket tartalmazó üvegcséket szokták ellátni. A levelek meglehetősen ijedséget okoztak Szubotican annál is inkább, mert a választások előtti túlfűtött atmoszférában a legesekélyebb felelőtlen fenyegetés is alkalmas általános nyugtalanságot kelteni.

Sokan, akik ilyen rémregényekből kölcsönvett halálfejes levelet kaptak, a rendőrségre siettek, ahol feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen. A rendőrségen jegyzőkönyveket vettek fel a titokzatos levelek ügyében és a nyomozást Pesics Dragutin helyettes rendőrfőkapitány megkezdte. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a levelek Szubotican készültek, vagy legalábbis a címzettek névsorát szuboticiak állították össze. A rendőrség reméli, hogy a halálfejes levélírók rövidesen kézrekerülnek.

Hatszoros házasságkötésért
föjlentettek egy álmérnököt.

A hat feleség konferenciát tartott

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség néhány nappal ezelőtt érdekes ügyben indított nyomozást. Chobora Emil dunapentelei villanyszerelő ellen ugyanis négy törvénytelen elvált és két törvényes felesége házasságkötésért, bigámiáért, csalásért, sikkasztásért és még több, a büntetőtörvénykönyv paragrafusaihoz ütköző bűncselekményért egyesített feljelentést tettek.

A feljelentés közli, hogy Chobora Emil, aki mérnöknek adta ki magát, 1917-ben nősült meg először, feleségét azonban három év múlva elhagyta és Budakalásra szökött, ahol szintén oltár elé vezetett egy fiatal leányt. Második feleségével már csak egy évig élt, Budapestre ment, ahol harmadszor is meg-nősült és fiatal feleségével Dunapentele-re költözött.

Budakalászi, sorrendben második felesége megtudta, hogy eltűnt férje Dunapentele-n lakik, mire egy szép napon felkereste. Zavarok támadtak, amelyeket Chobora úgy oldott meg, hogy második felesége ellen hűtlen elhagyás címén bontóper indított és nyugodtan tovább élt harmadik feleségével. Alig néhány hónap leforgása alatt ráunt harmadik feleségére is, aki elől egy távolabbi vidéki városba szökött. Itt megismerkedett negyedik jóvendőbelijével, akivel aznap lépett törvényes házasságra, amely napon a törvény elválasztotta a másodiktól. Negyedik feleségét vagyonából teljesen kiforgatta amikor a házasság eldőlt, oly durván bánt vele, hogy az Budapestre menekült előle.

Chobora nem bírta ki sokáig az egyedüllétet. Újabb házassági terveket szőtt és rövid félév alatt kétszer házasodott meg. Amikor hatodik feleségét is elkergette, kiderült Chobora tömeges házasságkötése. Az egyik budapesti lap hírdetése között néhány nappal ezelőtt felhívás jelent meg, amelyben IV. Choboráné találkozóra hívta mindazon szerencsétleneket, akiknek közelebbi kapcsolata volt Chobora Emmel. A felhívásra gyűlt össze hat Choboráné összesen hét gyermekkel: valamennyien Chobora-csemeték. A családi összejövetelen azután elkészült a feljelentés, amelynek alapján a rendőrség letartóztatta a dunapentelei kékszakállt.

Halálra ítélt családirtó

Egy földműveslegény meggyilkolta nagyanyját és hugát

Debrecenből jelentik: A debreceni ítélőtábla szerdán hirdette ki ítéletét a zemplénnegyeli Alsóregmec községben egy évvel ezelőtt történt borzalmas bűnügyben. *Almágyi János* 20 éves földműveslegény ugyan is meggyilkolta nagyanyját és 18 éves hugát, 10 éves öccsét pedig majdnem halálra verte s csak orvosi segítséggel lehetett az életnek megmenteni. A sátoraljai helyi törvényszék kétféle gyilkosság miatt *életvesztési legyűzésre ítélte a gyilkost*. Felelősség folytán került most az ügy a debreceni királyi ítélőtáblához.

A vádlott elmondotta, hogy azért gyilkolta a nagyanyját, mivel 1923-ban feleszeretett egy 18 éves lányba és feleségül akarta venni. Az öregasszony nem akart beleegyezni a házasságba. 1924 június elsején, egy vasárnap éjféli végrehajtotta bosszúját. Éjszaka, mikor nagyanyja elaludt, behozott magával egy nagy kalapácsot és egy borotvát, hogy azzal nagyanyját meggyilkolja. Először nagyanyjával akart végezni, de mivel félt, hogy huga felébred és munkájában megakadályozhatná, *elvágtatta a borotvával huga torkát*.

Azután ment nagyanyja ágyához, kinek koponyáját több súlyos kalapácsütéssel szétrombolta. A lármára felébredt a másik szobában alvó 10 éves öccse, akit több kalapácsütéssel elhallgattatott. Mikor mindezt elvégezte, *úgy rendezte a dolgot, mintha rablók követték volna el a gyilkosságot*, később azonban felholtra vert öccse vallott ellene.

A debreceni ítélőtábla kétféle gyilkosságban és egyrendbeli gyilkosság elkövetésének kísérletében mondomta ki bűnösnek *Almágyi Jánost* és *kötél általi halálra ítélte*. A halálos ítéletet a gyilkos a legnagyobb nyugalommal fogadta.

Becskereken strandfürdő épül

Alekszics polgármester városfejlesztési programja

Bátor emberek már levetették a bundát, noha tudni való, hogy Gyertyaszentelőkor a medve újra hasrafeküdt a barlangjában, mert ő tisztában van vele, hogy ez az egy-két család nap, nem jelenti még a tavaszt. Hogy a medve bizonyul-e jó időjárásnak, vagy azok, akik náitalimba rakták már a bundát, az még nem biztos, a strand, a nyaralás és a fürdőélet azonban egyelőre még nem szolgáltat témát a szenzáció-hiányban szenvedő újságok számára. Becskereken előrelátók az emberek, ott már februárban kezdenek a strandfürdő építésével foglalkozni.

Alekszics Bogolyub becskereki polgármester várakozással fogadott városfejlesztési programjából sok mindent nem kétség megvalósítani. A városnak sem vagyona, sem jövedelme nincs, s Becskereken — igen helyesen — úgy gondolkoznak, hogy ma, amikor az állami adó úgy is alig elviselhető, a *pótadót nem szabad felvenni*. Emiatt emarad a becskereki uccarendezés megvalósítása, s csak azokat a terveket valósítják meg, amelyek halaszthatatlanok, vagy amelyek megvalósulása jövedelmet biztosít a városnak.

A villanyteler reorganizálását már részben végrehajtották, a szomszédos községeknek az áramszolgáltatásba való bekapcsolásából a város jövedelme remél. Felépült a városi gőzfürdő is s rövidesen megnyílik. A polgármester utasítására a mérnöki hivatal most készíti a *strandfürdő* terveit. A strandfürdő a gőzfürdő mellett épül. A Béga vize itt

a legtisztább. A partot homokkal töltik fel. A Bégaiban kósrmedencét készítenek, de a szabad vízben is engedélyezik a fürdést. Ha a mérnöki hivatal a tervekkel és költségvetéssel elkészül, a közgyűlés elé viszik az ügyet s koravasszal hozzáfognak az építéshez. *Kriszánov* főszámvevő számításai szerint a fürdő jövedelmezősége biztosí-

tottnak tekinthető.

Az uccák közül csak a Cara Dusan-uccát, a volt Váralja-uccát szabályozzák, ahol a piac is van. Az ucca kövezetét már régebben felszedték, azonban az aszfaltozásra nem volt fedezet. A tervezett Péter király szobor felállítását ekkorülhetetlenné teszi a főter rendezését is.

Dinamitrobbanás a vonaton

Nagyvárad előtt egy túlsufolt személyvonaton felrobbant ötkiló dinamit — A robbanásnak huszonhárom súlyos sebesültje van

Nagyváradról jelentik: Szerdán reggel a Kolozsvár felől Nagyváradra érkező reggeli személyvonaton közvetlenül a nagyvárad pályaudvarra való befutás előtt végzetes robbanás történt, amelynek eddig huszonhárom súlyosan sebesült áldozata van, akik közül többen a halálal vívódnak a nagyvárad közpórházban.

A vonat egyik harmadosztályú személykocsijában főleg katonai újoncok utaztak. A harmadosztályú személykocsik zsúfolásig megteltek. Az újoncokon kívül néhány nő és az Élesdi Erdőipar R.T. alkalmazottai utaztak még a vonaton. Az egyik kupében utazott *Lutz József*, az Élesdi Erdőipar vállalat raktárnoka, akinek az volt a megbízatása, hogy *öt kilogramm dinamitot hozzon be az élesdi telepről az erdővállalat Nagyváradon lévő központi irodájába*, ahonnan a dinamitot egy másik erdőtelepre akarták eljuttatni.

Lutz József raktárnok, ugyilátszik, nem vigyázott kellő gondossággal a veszedelmes robbanóanyagra, hanem egyszerűen az egyik pad alá helyezte a csomagot.

Amikor a vonat Várad-Velence állomását elhagyta és a nagyvárad szőlőhegyek alján robogott az ugynevezett

Kurger-mulató előtt, egyszerre hatalmas *detonáció dübörgött végig az egész vonaton: a pad alá helyezett öt kiló dinamit felrobbant és a kocsik pillanatok alatt kigyulladt.*

A vonaton óriási riadalom támadt. A felrobbant kocsiból, amely hatalmas lángokkal égett, a sebesültek rémes jajgatása hallatszott. A tüzet nagynehezen sikerült eloltani. A felrobbant kocsiból *huszonhárom sebesültet szedtek össze a mentők és ezeket beszállították a nagyvárad közpórházba.*

A sebesültek között azonban számosan vannak olyanok, akik rendkívül súlyos sérüléseket szenvedtek a robbanás következtében, úgyhogy *többen már akkor haldokoltak, amikor a mentők a kórházba szállították őket.*

Érdekes, hogy *Lutz József* raktárnok, aki a katasztrófát előidéző dinamitot szállította, *csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett, mert távol állott attól a borzalmas helytől, ahol a robbanás történt.*

A nagyvárad rendőrség szigorú vizsgálatot indított a végzetes robbanás ügyében. Valószínűnek látszik, hogy a cigarettázó újoncok egyike égő gyufát dobott el és ez robbantotta fel a dinamitot.

Rablógyilkosság áldozata a Szentán eltűnt starakanizsai földbirtokos

Eredménytelen nyomozás a tettes után Kenyeres Ferencel egyidejűleg egy pozserováci kereskedő is eltűnt Szentáról

Szentáról jelentik: Az egész Tiszavidéket nagy izgalomban tartja az a titokzatos bűntény, amely január 27-én hajnalban a szentai Amerika-szálló előtt, közvetlen a Tisza-parton történt és amelynek, amint most már kétségtelenül beigazosodott, *Kenyeres Ferenc* starakanizsai földbirtokos az áldozata. A bűnügy kiderítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított, amely azonban eddig kevés eredménnyel járt.

Segélykiáltások az éjszakában

A múlt hó 27-én hajnalban — mint a *Bácsmegyei Napló* is közölte — arról értesítették a szentai rendőrséget, hogy az Amerika-szálló előtt meggyilkolták valakit. A szálló lakói reggel öt óra tájban vérfagyasztó segélykiáltásokra lettek figyelmesek, amelyek az uccáról hallatszottak. Néhányan ruhát kapva magukra, nyomban lefutottak az uccára, de mire leértek, az uccán minden elcsendesült, csupán a szálló előtt egy hatalmas vértócsa tanuskodott arról, hogy bűntény történt.

A rendőrség, amint értesült a történetről, nyomban kiszállt a helyszíre, azonban a vértócsán kívül semmi utbagazító nyomot nem talált. Az éjszakai nyomozást a sötétség is akadályozta és ezért bevárták a reggelt, amikor újból helyszíni szemlét tartottak. A rendőrség már az első szemle alkalmával is megállapította, hogy gyilkos merénylet történt és ezt megerősítette az a körülmény is, hogy másnap *bejelentették a rendőrségen Kenyeres Ferenc starakanizsai földbirtokos eltűnését*. A rendőrség a szálló előtti gyilkosság és Kenyeres eltűnése között összefüggést keresett és a nyomozást ebben az irányban folytatta.

A rendőrség elsősorban azt igyekezett kideríteni, hogy mikor látták utoljára az eltűnt földbirtokost. Megállapították, hogy Kenyeres az eltűnését megelőző napon este a *Milosevics Zsivó*-féle kocsmában hártázott. Innen tíz óra tájban *Husák Nándor* vendéglőbe tért be, ahol meghagyta *Barsi Nándor* pincérnek, hogyha másnap bérese keresni fogja, mondja meg neki, várja őt be a vendéglőben. Husákéktól hamarosan elment Kenyeres, azzal, hogy haza megy az Amerika-szállóbeli lakására.

Barsi Nándor pincér a vendéglő bezárása után betért az Eugen-kávéházba és ott találta Kenyereset, aki két óra tájban hagyta el a kávéházat. Ettől a perctől nyoma veszett a fiatal földbirtokosnak és ma már tizedik napja, hogy eredménytelenül kutatnak utána.

A gummitalpu cipő nyomai

Amikor Kenyeres eltűnését bejelentették, részletesen közölték a rendőrséggel, hogy milyen ruha volt Kenyeresen az eltűnés napján. A leírásából kiténik, hogy hosszú haját viselt, lábán pedig gummitalpu cipő volt. Ezekből az adatokból a rendőrség megállapította, hogy az *Amerika-szálló előtti gyilkosságnak Kenyeres az áldozata.*

A második helyszíni szemle alkalmával ugyanis a detektívek fontos fölfedezést tettek. A szálló előtt, ahol a vértócsa volt, kitépelt hajcsomókat találtak, azonkívül a tócsában gummitalpu cipő nyomait fedezték fel. A véryomok a Szép-uccán keresztül a Népkert alatti hidig vezettek, azonkívül lányomokat találtak a Népkert mellett elhúzó Tisza-tó térségben is. Ezek a nyomok erősen besüppedtek a talajba, mintha azok,

akiktől a lányomok származnak, terhet cipáltak volna a töltésen. Végül vérfoltokat találtak a detektívek az Amerika-szálló mögötti kőrakásokon is.

Ketten tűntek el ugyanazon éjszakán

A szentai rendőrséget újabb feladat elé állította egy másik bejelentés, amely *Ilics Koszta* pozserováci kereskedő eltűnéséről szól. A bejelentés szerint *Ilics*, aki Szentán tartózkodott, *ugyanazon éjjel tűnt el, amikor Kenyeres és azóta senki sem tud feléle.*

A rendőrség birtokába jutott egy levélnek, amelyet *Ilics* a Kenyeres eltűnését megelőző napokban *Milosevics Zsivó* szentai kocsmárosnak írt. A levélben közli *Ilics*, hogy január 26-án Szentán utazik, ahol *Pollák* szentai tollkeresdőtől *harmincezer dinárt* fog kapni.

Ilics meg is érkezett Szentára, ahol felvette a pénzt. Délben *Milosevics*-éknél ebédelt és akkor vacsorát is rendelt estére, de a vacsorán már nem jelent meg.

A rendőrségnek az a feltevése, hogy *Ilics* is rablógyilkosság áldozata és úgy őt, valamint Kenyereset egy szervezett rablóbanda tette el láb alól.

Mindeket ügyben nagy apparátussal folyik a nyomozás.

A szerelem elmegy

A milliárdos Groedel báró válopőre

Kolozsvártól jelentik: A máramarosszigeti törvényszék most tárgyalta *Groedel* Ottó báró szenzációs válopőreit, amely az elmúlt évben a bécsi bíróságokat is foglalkoztatta.

Groedel Ottó — a híres fabáró — akinek nagy kiterjedésű, felbecsülhetetlen értékű erdői vannak Erdélyben és Regátban, még a háború alatt feleségül vette *Tarcsai* Izabellát, egy magasállású hivatalnok leányát. A báró a múlt évben válokeresetet adott be felesége ellen a bécsi törvényszékhez, amely kimondta, hogy mivel *Groedel* máramarosszigeti illetőségű román állampolgár, csak román bíróság illetékes a pör lefolytatására. A máramarosszigeti törvényszék tárgyalása alkalmával az asszony ügyvédje kifogásolta a törvényszék illetékességét, azzal érvelvén, hogy a báró nem román, hanem osztrák állampolgár. Hosszu és érdekes jogi vita után azonban a bíróság *illetékesnek mondta ki magát a pör lefolytatására és felszólította a felperes ügyvédjét, hogy a válokeresetet terjessze elő.*

A válokereset, mint egy fordultatos regény írja le a szerencsétlen házasság történetét. Elmondja, hogy *Tarcsai* Izabella még menyasszonykorában szenvedélytől forró szerelmes leveleket írt a fiatal bárónak, amelyekben nagy irodalmi felkészültségről és nem közönséges írói kvalitásokról tett tanúságot. Színes és eredeti módon bizonyította mély és őszintén érdeklődését *szerelméért: »En nem báró Groedel Ottót szeretem — írja — hanem csak Ottót, az én Ottómat!«* Majd: *»Az Asra-törzsből származom és a hindu asszonyok elevenen temetkeznek a férjük sírjába... En meg is tudok halni a szerelemmel...«* De a szerelem elmúlt. *Groedel* né a háború végén már teljesen elhidegült a bárótól, akinek zajos jeleneteket inscenált a »szűk« lakás és egyebek miatt, sőt kislányát is elküldte a háztól édesanyjához, hogy annak horribilis tartásdíjat biztosíthasson. A kereset végül kijelenti, hogy *önmagaságának diszkkrét viszonyai voltak különböző osztrák magnásokkal, amire nézve a bárónak bizonyítékai vannak.*

A törvényszék a tárgyalást a tanúk megidézése végett március elsejére halasztotta.

CSAIKS BÉCSI GYFRMEKYOCSI
 UJONSAGOK meglepő elcsón KRAUSZERE
 butor és szőnyegáruházában
 NOVISAD. 9610

Nem akarok vértanu lenni

Nem alaptermészetem az irigység, isten ments, hogy a más kenyerére akarjak törni, hisz manapság a martírumból kitűnően meglehet élni, akár egy sajtkereskedésből, de azért igazán elszorul a szívem, ha látom ezt a sok glóriás, szabadalmazott, jómárkájú mártírt az utcán szaladgálni, dicsfényrel a fejük körül, akár a középkori szentek. Ma délután egy régi mártír ösmerősömmel botoltam össze, egy stramm, vilharedzett vértanúval, akiről csak úgy csöpögött a szentség, mint az öntözőkocsból. Nagyon elszégyeltem magam, mélységes megvetéssel néztem magamon és így korholtam magamat:

— Ej, ej Tamás, haszontalan ember vagy te mégis, sose fogsz te érvényesülni, még csak börtönben se ültél soha, még csak el se agyabugyáltak hivatalosan soha!

Szinte végszóra ért mellém a szimpatikus detektív főnök, aki különben jóakaróm, épp ezért reméltem, hogy sikerül vakmerő tervem. Behuztam tehát a sarokba és megpróbáltam a szívére beszélni:

— Kedves főnök ur, igen tisztelt főnök ur, tessék lecsukni engem!

— Ki van zárva! — mondta a főnök szigorúan, — micsoda esztelen idea ez magától?

— De egyetlen drága főnök ur én dutyiba akarok kerülni!

— Nem!

— De én el akarom veszíteni a büntetlen előéletemet! — toporzékoltam.

— Megbolondult — mondta részvétellel a főnök és indulni készült. Kétségbeesetten kapaszkodtam a kabátja szárnyába, mint régebben a Putifárné tette Józseffel, de persze nekem egészen más céljaim voltak és esdekelnem kezdtem meghalóban:

— De tessék engem a tömlő mélységes fenekére vetni, tessék engem inzultálni, különben kárt teszek magamban!

— Na, na — csillapított — ne bolondozzon.

— De én leszurok valakit! — erősködtem — én úgy hasba szurom az első szembejövő embert, hogy aztán majd vasraverse fognak elcipelni, mint a Lederert!

A főnök, aki jó emberösmerő, meg-hökkent és igyekezett lebeszélni:

— Ne legyen életével könnyelműen játszó! Azt hiszi olyan mennyei élvezet az, börtönben ülni? Kijelentem magának, hogy a legutolsó dolog a világon. És különben is: mért akar maga mindentáron ülni?

— Erre nekem magántermészetű okaim vannak, amiket nem árulhatok el önnek. Figyeje el azonban, örök hátlára kötelez, ha ezt a kis szivességet megteszi...

— De ez nem megy csak olyan könnyen manapság lecsukni valakit. — szabódott ő.

— De ugyan kedves főnök ur — folytattam — önnek ne lenne annyi protekciója, hogy engem bejuttasson abba a drága intézetbe? Meg vagyok győződve, hogy csak egy szavába kerül és én már ott is esücsülök az egyes cellában, kenyéren és vízen, mint a gróf Monte Christó.

— Nem, nem, én nem veszem a felelősséget, hogy egy ártatlan embert félholtra verjenek — tiltakozott jószágon.

— Hát csak nem vernek össze annyira? — kérdeztem félholtra váltan.

— Legfeljebb belehal — magyarázta készségesen — de ezért nem mernék rá megösküdni, hiszen fordultak elő esetek, hogy alig négyhónapi kezelés után már felgyógyult az illető.

— És ön... ön is?... — dadogtam.

— Igen — mondta keneteljesen — ez már tradíció, az első csapást mindig én adom. Persze nem kézzel, mert az senmi, hanem gummibottal. Verték már magára valaha gummibottal?

— De... ugyan... a főnök ur csak viccel... hiszen a gummibot csak dísz... dekoráció...

— Na, majd megkóstolja ezt a dekorációt — biztatott — ne mondja, hogy rossz ember vagyok — és ezzel belémkarolt. Velem szédült és forgott a világ, mi tagadás gyalázatosan meg voltam ijedve.

— Kedves főnök ur — mondtam falchérén — nem napolhatnánk el ezt az izét... mondjuk a jövő hétre?

— Nem, nem, csak gyereünk, rögtön, most éppen hangolva vagyok!

— De kérem, én meg egészen leva-

gyok hangolva — mondtam kérélen — én egyáltalán nem vagyok stimmelve, én levagyok járva, mint egy gramofon...

— Na ha nincs kedve hozzá, az más. Akkor majd jövő héten, mondjuk csütörtökön délelőtt, jó?

Már szólni se tudtam, csak némán bólintottam a fejemmel.

— Kiküldjek magáért, vagy feljön hozzám? — kérdezte előzékenyen.

— Majd én feljövök! — mondtam sietve — pontosan tizenegyre ott lesznek! — és ebben maradtunk.

Azt hiszem csütörtököt mondott. A martíromságom is... (t. i.)

Az osztrák szocialisták a dunai konföderáció terve ellen

Bauer Ottó interpellációja Ramek kancellárhoz

Bécsből jelentik: A parlament ülésén a szocialista-párt vezére, Bauer Ottó interpellációt terjesztett be, amelyben felvetette azt a kérdést: milyen tervvel indult a kormány Genfben, a népszövetség ülésére.

— Tagadhatatlan — mondotta — hogy a helyzet nagyon komoly és ezen csak az segít, ha bátran megmondjuk az igazságot és bátran szembe is nézünk az igazsággal. Ez az igazság pedig, amit a parlamenti többség állandóan tagad, nevezetesen, hogy a *genfi szándékos műnek eredeti konstrukciós hibái voltak*. A genfi szándékos program abban állt, hogy az állam pénzügyeit hozza rendbe, de *teljesen megelégedett a magángazdaságról*. A pénz stabilitása még távolról sem jelent *a gazdasági élet szándékosát*. Most arról van szó, hogy kereskedelmi szerződéseket kell kötni és ennek kapcsán külföldön egyre sürűbben emlegetik a *dunai konföderáció gondolatát*. A *dunai konföderáció azonban csak utópia és még annak sem szép*. Az osztrák nép többsége ellene van, de ha mellette volna, akkor

is meg kellene buknia, mert a *szomszéd államok többi népei ellenzik azt*.

Bauer interpellációjára dr. Ramek kancellár válaszolt, de a dunai konföderáció kérdését beszédében egyáltalán nem érintette.

Magyarország és Ausztria gazdasági uniója — francia terv

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda londoni jelentése szerint a *Morning Post* arról értesül, hogy a népszövetség pénzügyi bizottságának francia tagja új tervet dolgoz ki, amely *Ausztria és Magyarország gazdasági unióját készíti elő* és amely tervet Zimmermann, az Ausztria részére kirendelt népszövetségi főbiztos a legnagyobb mértékben helyesel. Remélik, hogy Csehszlovákiát is sikerül megnyerni e tervnek. A népszövetség körében azonban a francia tervet *csak puhatolozásnak tekintik* és hangsúlyozzák, hogy a magyar szanalást és Magyarország gazdasági talpraállítását ez a terv semmiképpen se befolyásolhatja.

Fajvédő javaslatok a magyar nemzetgyűlésen

Elvetették a fajvédők határozati javaslatát

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés csütörtöki ülésén megkezdtek a költségvetés részletes tárgyalását. Elsősorban a határozati javaslatok fölött döntöttek. Először a pénzügyi bizottságnak azt az indítványát tárgyalták, amely a *toborzó irodák átalakítására* nézve megteendő lépésekre utasítja a kormányt. Gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter kijelentette, hogy mindent el fog követni arra, hogy belátásra bírja a Népszövetséget és nagyhatalmakat és *elérje, hogy idővel megengedtéssék a rendszeres sorozás is*.

Ezután a pénzügyi bizottságnak az az indítványa következett, amely a *gázvédő készülékek használati tilalmának hatályon kívül helyezésére* utasítja a kormányt. Gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter kijelentette, hogy ez a tilalom nem a trianoni békeszerződésen alapul, hanem a *nagyhöveket tanácsának határozatán*, amelyet a kormány soha jogosnak el nem ismert. Az indítványt elfogadta.

Ezután több jelentéktelen határozati javaslatot elvetettek. Kis Menyhért határozati javaslatának tárgyalásánál, amely a *miniszteri autók használatának megvonásáról* szól, Bud János pénzügyminiszter kijelentette, hogy a miniszterek annyira el vannak foglalva, hogy *csak a közvélemény igazdása lehet a célja ennek a javaslatnak*. A miniszterek sokszor a késő éjszakai órákig dolgoznak és ezért szükségük van az autóra.

Kis Menyhért: A régi Magyarország miniszterei nem jártak autón.

Felkiáltások az egységspárton: Té-

ved a képviselő ur! Szenzációhajhászs akar ez lenni?

Kis Menyhért: A *hísemberek fizetését mért nem emelik fel autótartás helyett?*

Bud János pénzügyminiszter: *Aránylag a minisztereknek van a legkevesebb fizetésük.*

Kis Menyhért: *Az apostolok is gyalog jártak.*

A nemzetgyűlés elvetette a javaslatot. Kis Menyhértnek a karácsonyi jutalmak elosztásáról beterjesztendő adatokra vonatkozó javaslatához Bud János pénzügyminiszter is hozzájárult.

Eckhardt Tibornak azzal a határozati javaslatával kapcsolatban, melyben a *magyar kisebbségek elnyomása ellen a Népszövetség előtt való tiltakozást követelt*, Scitovszky Tibor külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány úgy mint eddig, ezután is meg fog felelni kötelességének és kérte a javaslat elvetését. A Ház így is határozott. Eckhardt másik javaslatát a *zsidóságnak nemzeti kisebbséggé való nyilvánításáról* ugyancsak elvetették, miután Pesthy Pál igazságügyminiszter kijelentette, hogy a *magyar zsidók helyzete a magyar törvényekben van szabályozva*.

Zsiray János határozati javaslatát, amely a *numerus clausus kiterjesztését követelte az összes közép- és szakiskolákra*, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter tiltakozó felszólalása után ugyancsak elvetették.

Ezután az egyes tárcák általános tárgyalása során Orffy Imre előadó főképpen a *kormányzóság költségvetésének tételét védte*, arra való hivatkozással,

hogy a kormányzóságnál nem folyik pazarlás.

A nemzetgyűlés véderőbizottságának csütörtöki ülésén a *kémkedés esetére szóló halálbüntetés eltörlésére vonatkozó javaslat szerepelt*. Wolff Károly és Eckhardt Tibor a javaslat ellen szözláltak fel, majd Sokorópátkai-Szabó is csatlakozott álláspontjukhoz. Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter védte a javaslatot, majd később hozzájárult ahhoz, hogy azt egyelőre vegyék le a napirendről és egy későbbi ülésen folytassák annak tárgyalását. Az ülés után incidens támadt Héj Imre és Eckhardt között. Héj tiltakozott az ellen, hogy Eckhardt kételkedik az egységspárti képviselők hazafiasságában, mire Eckhardt kijelentette, hogy aki a kémek halálbüntetésének eltörlését kívánja, az *huzadáruló*. Héj emiatt *inzultálni akarta Eckhardtot, aki azonban sietve elhagyta az üléstermet*.

Báró Ullmann Adolf meghalt

Budapestről jelentik: Báró Ullmann Adolf, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója és alelnöke, csütörtök délután fél öt óra-kor hosszas szenvedés után szívbajban meghalt. Ullmann báró a magyar közgazdasági élet egyik legmarkánsabb egyénisége volt. 1857-ben született és mint tekintélyes kereskedő-család gyermeke a kereskedelmi akadémia elvégzése után tizenhét éves korában lépett a Hitelbank kötelékébe. 1885-ben a Hitelbank érdekkörébe tartozó Köolaj-finomító r.-t. igazgatója lett. 1895-ben pedig a Hitelbank igazgatójának választották. 1909-ben Kornfeld Zsigmond báró utóda lett a bank vezérigazgatói székében.

Ettől kezdve báró Ullmann Adolf irányította a Hitelbank ügyeit és oroszánrésze volt a bank sok nagy ipari és kereskedelmi vállalatának megteremtésében. Befolyt a *vajdasági közgazdasági élet* irányításába is, mint a *szabotcai Opata Kreditna Banka* és a *cservenka cukorgyár* igazgatósági tagja. 1910-ben a magyar főrendiház tagjává nevezték ki és 1918-ban bárói címet kapott. Hosszabb idő óta betegeskedett, míg csütörtökön délután régi szívbaja véget vetett munkás életének.

Barátságatlan mérkőzés a fodrászüzletben

Opata 4:1-re megpofozott egy táncosnőt

Budapestről jelentik: Csattanós befejezéssel zárult a párisi olimpiász végső akkordja szombaton délután az egyik előkelő köruti kávéház bormélytermében. Az ügy még a párisi olimpiászra nyulik vissza, ahol tudvalevően szomorú eredménnyel szerepeltek a futballisták. A futballisták társaságában több Párisban élő magyar artistánó is megjelent, akik abban a hiedelemben, hogy a fiuknál bőven van pénz, támogatásért fordultak hozzájuk. Így egy alkalommal — szerencsétlenségre ép az egyiptomiaktól szenvedett vereség után — ellátogatott az olimpiakonokhoz egy Darinka nevű artistahölgy is, aki az MTK jőnevű játékosát, Opata Zoltánt szólította meg.

— Kedves Zoltán, — szólt öngyásága — a pesti szép időkre kérlek, légy szives és ments meg. Nincs egy vasam se, teljesen kész vagyok. A válogatott Opata nem lévén virágos jókedvében, egyáltalán nem válogatta meg kifejezéseit, amelyekkel elutasította öngyásága kérését. Ezzel az ügy annak rendje és módja szerint befejeződött Párisban és egészen váratlanul folytatódott szombaton délután — Budapestben.

A fentjelzett borbélyműhelyben borotváltatta magát Opata Zoltán. Jobbra tőle az időközben hazatért Darinka bubifrizuráját igazította. Mikor megpül-

lantotta a félig beszappanozott Opatát, eszébe jutott a régi keserűség és oda-szólt neki:

— No te válogatott piszok, hát itt vagy? Most tele vagyok pénzzel, tisztelesen visszaadnám, ha Párisban nem hagytál volna leégni!

Miután Opat az öngyásága által rugott gorombaságot nem passzolta vissza, a hölgy még nagyobb gorombaságot suttolt felé, amely már egy olyan nyugodt játékost sem hagyott érintés nélkül, mint amilyen Opat, ughogy ez szappant, habot, borbélyt és borotvát otthagya, leszakította a kendőt az álláról és azon habosan olyan három pofont helyezett el öngyásága arcának jobbsarkába, hogy még az uruguay-kapus se tudta volna kivédeni. A borbély műterem közönsége szempillantás alatt talpon volt és nagy élvezettel szemlélte a meccset, majd mikor látták, hogy a gyengébb nem két vállra terítve hentereg a földön és körmeivel Opat arcán ofszeidot véd, leintették a mérkőzést, amely Opat javára 4:1-gyel végződött. A féldőt nem jegyezték fel a sportkrónikások, ellenben az is a barátságosnak nem igen nevezhető mérkőzés történetéhez tartozik, hogy a borbélyüzlet tulajdonosa is megjelent a meccs színterén és a borbélysegédekkel, mint határbírákkal mindkét felet kitiltotta a pályáról.

Áprilisban lesznek

a budapesti községi választások

Elkészült a választójogi javaslat

Budapestről jelentik: Kormánykörökből eredő hír szerint a választójogi javaslat teljesen elkészült: Az új törvénytervezet a legutóbbi választójogi rendeletről abban tér el, hogy a titkos szavazást még öt ipari kerületre terjeszti ki, nevezetesen a dorogi, tatai, pilisvörösvári, salgótarjáni és ózdi választókerületre.

A javaslatban a választás tisztaságának biztosítására is újabb intézkedések foglaltatnak, valamint intézkedés van arról is, hogy a választások között való bíraskodás a közigazgatási bíróságra ruháztassék. Ezek az alapvető intézkedések végleges szövegezésüket csak Bethlen Genfből való hazaérkezése után fogják megkapni.

Rakovszky belügyminiszter újságíróknak kijelentette, hogy a budapesti törvényhatósági választásokat április végén tartják meg.

Szembesítik

a Lederer-házaspárt

Ledereré a meggyilkolt Boros gyárost is ismerte

Budapestről jelentik: A rendőrség a Kodelka-gyilkosság után — mint ismeretes — nyomozást folytatott abban az irányban is, hogy az évekkel ezelőtt titokzatos módon elűnt Boros István gyárost nem a Lederer-házaspár gyilkolta-e meg? A nyomozás ebben az irányban megfenneklett, mert nem sikerült kielégítő bizonyítékokat találni arra, hogy a Lederer-házaspár ismerte Boros Istvánt.

Csütörtökön jelentkezett Herskovic József kereskedő a főkapitányságon és kijelentette, hogy Lederer-nének a képeslapokban megjelent fényképe alapján azt gyanítja, hogy Ledereré azonos azzal a szöke asszonnyal, aki három évvel ezelőtt gyakran megfordult Boros István lakásán. A rendőrségről Herskovicot átvitték a vizsgálóbíróhoz, ahol szembesítették Lederer-nével. A kereskedő a leghatározottabban felismerte Lederer-nében Boros nőismerősét.

A vizsgálóbíró előtt még mindig folyik Ledereré kihallgatása. Miután Lederer Gusztáv egészen más-

képpen adta elő a gyilkosságot, mint a felesége — akit férjének súlyosan terhelő vallomása nagyon megdöbbenített — elkerülhetetlen lesz a szembesítés. Ennek mielőbbi megtörténte érdekében a büntetőtörvényszék vizsgálóbírája átirattal fordult a honvédtörvényszékhez. Viszont a honvédtörvényszéknek is szüksége lesz Ledereré és Lederer Sándor kihallgatására vonatkozó jegyzőkönyvekre, amelyeket a büntetőtörvényszék természetesen rendelkezésére fog bocsátani a katonai bíróságnak.

Románia szaporítja tengeri flottáját

Párisból jelentik: A „Matin” egy interjú közöl Bratiano Vintila pénzügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy az orosz kormány agresszív magatartására való tekintettel abban az esetben, ha a Wrangel-flottát átadják Oroszországnak, Románia kénytelen lesz az összes nagyhatalmaktól a lausane-i békeszerződés ama szakaszának alkalmazását kérni, amelynek értelmében a nagyhatalmaknak joga van abban az esetben, ha a Fekete-tengeren valamely hatalom hadereje tulsúlyba kerül, oda ugyanannyi egyseget küldeni a tenger szabadságának megoltalmazására. Ha a nagyhatalmak nem lesznek hajlandók ennek a pontnak alkalmazására, akkor Románia egyedül lesz kénytelen tengeri egységeinek olyan arányú gyarapítására, hogy az erők a Fekete-tengeren egyensúlyban legyenek.

Halottgyalázási pör Móricz Zsigmond ellen

Mikszáth Kálmán fia beadta feljelentését a Bródy-nekrológ miatt

Budapestről jelentik: A Színházi Élet augusztus 21-iki számában nekrológ jelent meg Bródy Sándorról, amelyt állítólag Móricz Zsigmond írt. A cikk megemlékezik Mikszáth Kálmánról is és ez a rész a következőképen hangzik:

— Bródy Sándor volt az első, aki szociális érzéseket, akaratot és problémákat hozott a magyar szépirodalomba. Addig nagyok és kicsinyek, ragyogók s szürkék, mind vak és buzgó di-csöitői voltak a régi rendi Magyarország ideáljainak. Jókai, az uri nemes fiú épp úgy, mint Mikszáth Kálmán, a tót parasztnemes iparosgyerek. De Jókai naiv áhitattal öntötte el, csillogó és nemes díszrel ezt a sötét és obskurus világot. Mikszáth már pénzért pucolta a rozsdás ideálokat, de közben leköpködte, kicsufolta, kinevelte őket. Bródy Sándor már csak kerítésen át való összeköttetésben volt ezzel a grófi világgal. Respektálta és megvetette grófokat.

Mikszáth Kálmán legidősebb fia, ifjabb Mikszáth Kálmán, a 8 Órai Újság munkatársa sértőnek találta a cikknek apjára vonatkozó részét és bár Móricz Zsigmond kijelentette, hogy Mikszáthról nem írt még és különben is csak a nevével ellátott írásaiért vállalja a felelősséget, ifjabb Mikszáth Kálmán csütörtökön dr. Lányi Márton ügyvéd útján mégis feljelentést tett a budapesti törvényszéken Móricz Zsigmond ellen halottgyalázás címén.

Mikszáth Kálmán feljelentéséhez mellékelte Beöthy Zoltó é. Herceg Ferenc véleményét Mikszáth Kálmánról s elmondja, hogy apja olyan ember volt, aki túlnőtt a család keretein és a magyar nemzet büszkesége volt, így tehát nemcsak mint a sértett gyermekének, hanem mint magyar embernek is kötelessége feljelentést tenni a halottgyalázás miatt.

HIREK

— A beogradi érsek visszaért Rómából. Beeskerekről jelentik: Rodics Rafael beogradi érsek csütörtökön Beogradba érkezett. Az érsek pénteken tér haza Beeskerekre.

— Dr. Szekulics Milán állapota változatlan súlyos. Noviszadról jelentik: Dr. Szekulics Milán állapota változatlanul súlyos. A kötést még nem lehetett eltávolítani, mert a betegnek nagy fájdalmai vannak. A kezelőorvosok véleménye szerint Röntgen-vizsgálatra van szükség, de ezt egyelőre nem lehet megejteni, minthogy a beteg most még nem szállítható el a lakásáról. Szerdán éjjel dr. Szekulics két erős asztmatikus rohamot kapott, ami fokozta fájdalmait. Családja elhívta dr. Borgyorszki sebészorvost, aki a sebeket bekötözte és az ő jelenlétében fogják a kötéseket eltávolítani és a sérüléseket tüzetesen megállapítani.

— Kinevezések. Szentáról jelentik: Forrai Ferenc nyugalmazott szentai igazgatótanítót a főispán vármegyei törvényhatósági bizottsági tagnak nevezte ki. Magyarevits Vojin adai rendőrzetűt a szentai főszolgabíró fölmentette állásától. Helyébe Klaity Gyuró volt moli rendőrzetűt nevezte ki.

— Radikális népgyűlés Királyhalmán. Horgosról jelentik: A radikális-párt szerdán Horgos-Királyhalmán népgyűlést tartott, amelyen Sztrilich Béla képviselőjelölt, Heinrich Kálmán, Zsigmond Péter és Katanics Szlavko mondtak beszédet.

— Új drágasági kapitány Noviszadon. Noviszadról jelentik: Lakics János helyettes polgármester Radulovics Dusan rendőrkapitányt, a bünygyi osztály vezetőjét e megbízatása alól felmentette és a drágasági kapitányi teendőket ellátásával bízta meg. Radulovics utasítást kapott a piaci élelmickek árainak sürgős megvizsgálására.

— Kinevezések és áthelyezések a vajdasági pénzügyigazgatásban. Noviszadról jelentik: A pénzügyminiszter Krlezsa Milán inspektort adó ügyi referenssé nevezte ki a zagrebi pénzügyi delegációhoz hivatalfőnöki rangban, Zemlics Krunisláv oszijekai pénzügyi titkárt Noviszadra, dr. Sipak Gavra adótitkárát Pancsevórról Noviszadra pénzügyi titkári rangban, Pintér Baltazár noviszadi számvevőt a szubotica-i pénzügyi kirendeltséghez és dr. Novak Tomislav oszijekai pénzügyi titkárt Noviszadra helyezte át.

— Magyar képviselők a községházán. A sztaribecsei járás főszolgabírája Katyanszki Sztevo elrendelte, hogy járása minden községében a képviselőtestületben a nemzetiségek is számarányuknak megfelelően képviselve legyenek. A sztaribecsei járásban ennek a rendelkezésnek megfelelően átszervezik a községi képviselőtestületeket. Petrovoszelon ez már meg is történt s husz magyar községi képviselőt hívtak be. A főbíró arra is ígéretet tett, hogy azok, akik nem kaptak házhelyet — tavaszra megkapják s a házhelyek szétosztásánál nem lesznek tekintettel az igénylők anyanyelvére.

— Újból megindulnak a francia-nómet kereskedelmi tárgyalások. Párisból jelentik: Péntekre várják ide Trendelenburg német államtitkárt, aki magával fogja hozni a berlini kormány választását a legutolsó francia javaslatokra. Valószínűleg néhány napon belül újból megkezdődnek a gazdasági tárgyalások.

— Feloszlatták a szentai vármegyei agrárhivatalt. Szentáról jelentik: Az agrárreformminiszterium a vármegyei agrárhivatalt feloszlatta. Az agrárreform ügyeket a járási agrárreform referensek fogják ezentul intézni. A szentai és novakanizsai agrárreform referensek a miniszterium Protity Ivánt nevezte ki.

— Nem kötelező a teljes vasárnapi munkaszünet. Szentáról jelentik: A szociálpolitikai miniszterium rendeletet adott ki, amelyben felfüggeszti a kötelező egész napi vasárnapi munkaszünetet s úgy intézkedik, hogy a munkások és a munkaadók kölcsönös megegyezésével rendezzék e kérdést.

— Rossz a termés Argentínában. A Buenos-Aires-i jugoszláv főkonzulátus a zagrebi kivándorlási hivatalt táviratban arról értesítette, hogy Argentínában a termés jelentékenyen a várakozáson alul maradt és az országban nagy a munkanélküliség. A kivándorlási hivatal ezért mindenkit igyekszik elteríteni az Argentínában való költözés szándékától.

— Feketicen letartóztattak tíz munkást. Noviszadról jelentik: A feketicsi csendőrök csütörtökön tíz feketicsi munkást szállított be a noviszadi rendőrséghez, akiket szerdán kommunista üzemek gyanúja miatt tartóztattak le. Rakics Radenko rendőrőrkapitány-helyettes csütörtök délután megkezdte a feketicsiek kihallgatását, mert az a feltevés, hogy a Noviszadon kedden hasonló gyanu alatt letartóztatott Czervenics Nikola biztosítási igazgató a feketicsiekkel összeköttetésben állott. A rendőrség azt hiszi, hogy kommunista szervezet nyomára jött. A nyomozás széles mederben folyik és további letartóztatások várhatók.

— Eljegyzés. Komor Ernő eljegyezte. Augenföld Ellyt.

Kolb Panny és Havas Lajos (Subotica) jegyesek (Mindem külön értesítés helyett.)

— Kigyulladtak a bakui gáztartályok. Rigából jelentik, hogy a bakui gáztartályokban óriási tűzvész dühög.

— A subotica-i ügyvédjelöltek bálja. A subotica-i ügyvédjelöltek február hó 28-án, este fél tizenegy órai kezdettel, a Bárány szálló helyiségeiben tartják idei báljukat. A nagyszerűnek ígérkező bálon két zenekar, a Pátkai-féle jazzband és egy cigánybanda fog működni. A bálra estélyi ruha kötelező.

— Bécsi hírek monarchista puccsról. Bécsből jelentik: Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy az osztrák és magyar legitimisták megbeszélést folytattak a monarchista puccs előkészítésére, egy bécsi lap azt közölte, hogy a rossai laktanya egyik kapitánya hajlandóan és képesnek nyilatkozta magát a telefonközpont megszállására, mihelyt a legitimisták működésbe lépnek. Az Amtliche Nachrichtenstelle szerint a hivatalos vizsgálat megállapította, hogy az osztrák hadseregnek nincs olyan, a rossai laktanyában szolgáló kapitánya, vagy törzskapitánya, aki ezt vagy bármi más nyilatkozatot erről a tárgyról tett volna, vagy a legitimista pártához tartoznék. A vizsgálatot nagyon megnéhezíti, hogy az újság a vád súlyossága ellenére sem hajlandó neveket megnevezni.

— Vandervele — egyetemi tanár. Brüsszeli lapok szerint Vandervele a brüsszeli egyetem tanárává nevezték ki. Vandervele a szociális tudomány történetéről fog előadásokat tartani.

— Dausset szenátor a francia pénzügyekről. Párisból jelentik: A radikális demokrata unió pártjában Dausset szenátor előadást tartott az állam pénzügyi helyzetéről. Dausset egész sereg számszerű adatot sorolt fel, melyek az államkincstár állását bizonyítják. Egyebek közt megállapította, hogy több hónap óta, különösen a bolsevista veszedelméről szóló jelentések következtében a tőke menekülése állapítható meg. Az egyházipolitikai viszályok is nyugtalanítóan hatnak. A kormány részéről tett különböző intézkedéseknek nem volt eredménye. Csak a pénzügyi stabilitásban való bizalom visszatérése mentheti meg az országot.

— **Hitler Adolf újból politizál.** Münchenből jelentik: **Hitler Adolf** ismét nyilvánosságra lép. A legközelebbi népgyűlésen programbeszédet fog mondani. Főtörvénye most, hogy újból megteremtse a nemzeti szocialista német munkáspártot, ami régi szándéka.

— **Terentét elfogták Hamburgban.** Bukarestből jelentik: A romániai moosarak királyát, aki a Duna-delta környékén élő lakosságot hónapokon keresztül tartotta félelemben, elérte végzete. A rablóromantika minden attributumával felékesített modern Rózsa Sándort, mikor Hamburgban egy amerikai hajóra akart szállani, a rendőrség letartóztatta. A hamburgi rendőrhatalóságok távlatilag értesítették a román hatóságokat Terenté letartóztatásáról. A román hatóságok távlatilag intézkedtek Terentének Romániába való szállítása iránt.

— **Makacs öngyilkos.** Noviszadról jelentik: Január 30-án **Pusits Szimija** noviszadi plucérleány Batory-ucca 1. sz. alatti lakásán zsírszódát ivott, és súlyos belső sérülésekkel a kórházba került, ahonnan szerdán este házi kezelésre hazabocsátották. Pusits Szimiját csütörtök reggel hét órakor a házbeliek eszméletlenül állapotban találták. Az előhívott orvos megállapította, hogy a leány ismét zsírszódát ivott. A súlyos belső sérüléseket szenvedett leányt visszazárárták a kórházba, ahol a halállal vívódik.

— **Vöröskereszt-nap Noviszadon.** Csütörtökön **Vöröskereszt-napot** tartottak Noviszadon. Ebből az alkalomból az iskolák ifjúsága nagy felvonulást rendezett katonazene mellett. Délután kilenc órakor **Ruzsics Dusan** tanár, a Vöröskereszt Egyesület noviszadi főtákarára a Szlobodában előadást tartott a Vöröskereszt-intézményről. Délután három órakor **dr. Markovics Lázár** egészségügyi főnök a színházban a Vöröskereszt-mozgalom céljait és egészségügyi kérdéseket ismertetett vetített képek illusztrációja mellett. Este hat órakor **dr. Budinovic Zsarko** egészségügyi alvezető tartott alkalmi előadást a város háza dísztermében.

— **A szerelmes tanár öngyilkossági kísérlete.** Megirtuk, hogy **Mrav Jován**, a szombori tanítónőképző intézet tanára, szerelmi okokból öngyilkossági kísérletet követett el. Ezzel kapcsolatban az intézet igazgatósága arról értesít bennünket, hogy **Mrav Jován** a tanítónőképző intézet egyetlen növendékébe sem volt szerelmes, hanem egy az intézetben kívül álló nő iránti szerelmében követett el öngyilkossági kísérletet.

— **Adományok a subotikai gyermek-könyvára.** A **Pater Vazul** vezetése alatt álló gyermekkönyvára részére legutóbb a következő adományok érkeztek: **Rózsa műkertész** két előadáshoz szükséges délszaki virágot díjtalanul; **Vermes Károly** 1 zsák kenyérliszt, 2 zsák krumpli, 1 zsák bab, 50 kg nullásliszt, 2 kg zsir; **Lelbach földbrtokos** 1 zsák krumpli, 1 zsák kenyérliszt, 1 zsák zöldség; **Kovács Katalin** 200 dinár; özv. **Plet Viktória** 200 dinár; **Milkó Izidor** 12 drb könyv ára 720 dinár; **N. N. dr. Faragó Béla** orvos elhalálozása alkalmával koszorúgyűjtés címén 550 dinár; **Bory Béla** 120 dinár; **Vojnics István** 100 dinár; **Friedrich Józsefné** 20 dinár; **Gréner Lászlóné** 2 kabát, 1 pár cipő; **Kasziba András** 1 zsák krumpli; **Kis Erzsébet** 1 sapka, 50 dinár; **Liszák Antal** hentes 1 árva gyermek egyszeri megvendégelése házáért; **Döme Györgyné** 1 mufft, 10 dinár; **Csajkás Viktor** 10 dinár; **Seicsics Lajos** 50 kg krumpli, 5 kg alma, 3 kg bab; **Bokor Ella** 6 kg liszt; **Berecz Gábor** 1 zsák nullásliszt, 2 zsák krumpli; **Pijantek Ivó** 3 kg bab; **N. Ilonka** 30 dinár; **Zomborszki Julianna** 2 kabát, 1 papucs, 1 sapka, 1 pár fehérnemű; özv. **Kunyi Józsefné** 3 liter bab, özv.

Sebők Jánosné (VIII. kör) 1 zsák krumpli, 1 zsák fa, 2 liter zsir; **Vojnics Simonné**, 2 kg zsir, 10 kg bab, 2 kg mák; **Hoffman József** 20 kg bab, 3 kg sárgakása; **Dorth Adám** zenész 50 dinár; **Németh Anlór** 100 dinár; **Heinrich Richárd** 50 dinár; **Mamuzsics Antal** 50 dinár; **Dulics Antal** 25 dinár; **Dömötör Lajos** 10 dinár; **Mannsfeld Dániel** 100 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Kemény Imre** 10 dinár; **Blaha-csek József** 10 dinár; **Nagy Pista** 10 dinár; **Radnics Béla** 10 dinár; **Rabstein Imre** 10 dinár; **Ruby Ottmár** 10 dinár; **Erdély Olga** 10 dinár; **dr. Jäger Imre** 20 dinár; **Vass László** 10 dinár; **Konez Ernő** 20 dinár; **Schadlné** 10 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Vas Árpád** 10 dinár; **Kalmár Nándor** 20 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Mermen Ferenc** 10 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Mangrik és neje** 20 dinár; **Bokor Ella** 10 dinár; **Stevan Piodanosic** 100 dinár; **Rabstein Vilmos** 10 dinár; özv. **Mucsyné** 20 dinár; **Czeisz Pál** 10 dinár; **Polgár Edit** 20 dinár; **Bogdanovic** 10 dinár; **Sinkecz Kálmán** 100 dinár; **Petrík Jenőné** 10 dinár; **Balázs Jenő** 10 dinár; **Rossán Gizli** 10 dinár; **Czeisz Pálné** 10 dinár; özv. **Fehér Jenőné** 10 dinár; **Pečić Angella** 10 dinár; **Pukec Ella** 20 dinár; **N. Imre** 10 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Marena** 10 dinár; **Kölesön** 10 dinár; **N. N.** 18,50 dinár; **Tamas István** 50 dinár; **Djosegghy Tiber** 10 dinár; **Gombos Lajos** 20 dinár; **Radó Imre** 10 dinár; **Por-gács Dezső** 10 dinár; **N. Béla** 10 dinár; **Bródy Mihály** 10 dinár; **Kertész N.** 10 dinár; **Kunetz Béla** 10 dinár; **Bedő Ferenc** 10 dinár; **Kalmár Elemér** 10 dinár; **Schreger Lajos** 10 dinár; **Horváth Mór** 10 dinár; **N. N.** 10 dinár; özv. **Szabó Kálmánné** 10 dinár; **dr. N.-né** 10 dinár; **dr. Fenyves Ferenoné** 50 dinár; **Kriescheber Jenőné** 10 dinár; **Mérges Lajosné** 10 dinár; **Gábor N.** 10 dinár; **Prizi Matild** 20 dinár; **Czobor Sándor** 10 dinár; **Matlegka Lajos** 10 dinár; **Szántó** 10 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Czérnai Mihályné** 10 dinár; **N. N.** 10 dinár; **Vukovits Gerő** 100 dinár és 5 kg bab; **Pölec Mária** 20 dinár; »Minerva« 3 pár cipő; **Vékony Eta** 15 dinár; **Prosenka Katica** 30 dinár; **N. N.** 2 dinár; **Juszkó Eta** 9,50 dinár.

— **Hirtelen halál.** Noviszadról jelentik: A noviszadi éjszakai élet ismert alakja: **Florics Dusan**, a Fehér Hajó vendéglő üzletvezetője csütörtök hajnalban hirtelen meghalt. Szívrohamból ölte meg.

— **Fét kapnak a vasutasok.** A vasutasok és vasuti nyugdíjasok eddig minden évben kaptak a vasutól mérsékelt áron tüzfát, amely kedvezményben azonban az idén nem részesültek. Emiatt **Mátics Milán** subotikai vasutigazgató intervenciált a közlekedésügyi minisztériumnál és kérte a fa-kedvezmény engedélyezését. A közbenjárás eredményteljesen járt és a közlekedésügyi minisztérium csütörtökön távlatilag értesítette a subotikai igazgatóságot, hogy a minisztérium 48572 G, D/1925. számú határozatával engedélyezte a vasutasok és vasuti nyugdíjasok olcsó faellátását. A rendelet megérkezése után a faosztásra hamarosan sor fog kerülni.

— **Megtalálták a történelemelőtti ember csontjait.** Fokvárosi jelentés szerint Nyugat-Fokföldön ötven méter mélységben egy mészrétegben megtalálták egy történelemelőtti ember csontjait, aki összekötő kapcsot jelent a majomember és az ember között.

— **Elutasították a hannoveri főmeggyilkos felebbezését.** Hannoverből jelentik: A **Haarmann** porében halálraítelt **Grans** felebbezését elutasították. **Haarmann** nem felebbezett. Az elítélteket a legközelebbi napokban fogják kivégezni.

— **Letartóztatták az Alföldi Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatóit.** Budapestről jelentik: Az **Alföldi Kereskedelmi Részvénytársaság** ellen a korszobetétek elsikkasztása címén több feljelentés érkezett. A részvénytársaság igazgatóit a rendőrség letartóztatta.

— **Repülőgépen Japánból Párisba.** Tokióból jelentik, hogy három japán aviatikus májusban repülőgépen Párisba szándékozik indulni, hogy visszaadja **Polletier D'Oisunak**, az ismert francia repülőnek látogatását. A japán repülők Szibérián keresztül tennék meg utjukat.

— **A Cirkus Maximus feltárasa.** Rómából jelentik, hogy az új közoktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy a Cirkus Maximus-t tartsák fel. Az ásatásokat a cirkusz északi oldalán kezdik, ott, ahol ma a **Santa Sabinába** vezető út van.

— **A subotikai jogász-egyesület közgyűlése.** A subotikai jogász-egyesület e hó 18-ikán délután öt órakor a törvényszék 51. számú szobájában közgyűlést tart. A közgyűlés megválasztja az egyesület új vezetőségét.

A fabáró

Lásd „A szerelem elmegy” című cikket

Váloperel Groedel, remélve,
Hogy házasságából kilábal.

— Hja, — mondja mostan — baj az
[mindig]
Ha egy fabáró nincsen fából.

SKIZ

— **Állandó zsidó színház Bécsben.** Bécsből jelentik: Az elmúlt héten egy pénzesoport és több színházi ember között tárgyalások folytak egy állandó zsidó színház létrehozása céljából. A tanácskozásokon elhatározták, hogy színház egyesületet létesítenek, amely érdekeltég egyelőre csak béregni fog színpadot és kiválasztja azokat a művészi erőket, akiknek állandó közreműködésére számítani lehet. A Bécsben élő művészeket kivül szerződöttettnak külföldi színpadokon működő más erőket is. Előreláthatólag már márciusban megkezdhető az állandó színház rendszer előadásait, amelyeknek műsora a zsidó irodalom és a modern színpadi irodalmi termékek legjavából fog állni. A művészi vezetésre a vilnai **Dávid Hermann** hívták meg.

— **A noviszadi rendőrség hirdetésménye a választási rend érdekében.** **Rakics Radenko** noviszadi főkapitányhelyettes ma a következő hirdetményt tette közzé: **Tilos: 1. erőszakkal vagy fenyegetésekkel a polgárokat választói joguk gyakorlásában akadályozni, 2. a választókat erőszakkal, ajándékokkal vagy ígérekkel arra bírni, hogy bizonyos jelöltekre szavazzanak, 3. kétszer vagy idegen név alatt szavazni, 4. nyíltan szavazni vagy bármilyen módon a tilkoságot tudatosítva megsérteni, 5. a választási bizottsággal szemben minden illetlen viselkedés vagy engedelmetlenség, 6. a választási helyen fegyveresen megjelenni, 7. a választási helyen hamis híreket, képeket és más agitációs eszközöket terjeszteni, a választási bizottságot vagy a választókat megfenyegetni, 8. a választási aktushoz tartozó bármilyen okmányt vagy választási tárgyat (golyót stb.) elvinni vagy megsemmisíteni, szüntegy tilos a szavazatok számának meghamisítása, 9. február 7., 8., és 9-én alkoholt bármilyen formában forgalombahozni. Akik a hirdetmény bármely pontja ellen vétnek, a törvény legszigorubb büntetése alá esnek.**

— **Álhir a német kancenar elleni merényletről.** Berlinből jelentik: Külföldön olyan hírek terjedtek el, hogy **Luther** kancellár ellen merényletet kíséreltek meg. A Wolf-iroda megállapítja, hogy ezek a hírek valótlanok.

— **Kozmaai verekedés.** Becskerekéről jelentik: Szerdán este a becskereki Moszkva-vendéglőben **Nedics Iván** földműves két társával mulatott. Hamarosan összeveszett társaival, kést rántott és rájuk támadt. A vendéglőben játszó tamburások le akarták fogni, mire **Nedics Zlatan** **Bogdán** huszonnégy éves zenészt késével súlyosan megsebesítette. A sebesültet kórházba szállították. **Nedics** ellen megindult az eljárás.

— **Lédererné a vizsgálóbíró előtt.** Budapestről jelentik: Csütörtökön délelőtt a Markó-uccal fogház emeleti folyosójának vaskapuján két fogházör sápadt, hervadóarcu, gyűrött, kopott barnakabátu nőt vezetett föl a harmadik emeletre. A nő **Léderer Gusztávné** volt, akinek kihallgatását délelőtt tíz órakor kezdte meg **Babits Jenő** vizsgálóbíró. A vizsgálóbíró a kihallgatással végleg tisztázni igyekezett **Lédererné** egész élettörténetét. **Lédererné** már a fogházban tudomást szerzett arról, hogy férje a csendőrgyűlészéken történt kihallgatása alkalmával minden egyes esetben azt állította, hogy őt felesége bujtotta föl **Kodelka Ferenc** hentesmester brutális meggyilkolására, feldarabolására és kirablására. **Lédererné** kihallgatását attól az időponttól kezdte meg a vizsgálóbíró, amikor a fiatal **Léderer Gusztávv** **Bécsben** megismerkedett. **Lédererné** eddigi vallomása során részletesen elmondotta, hogy mennyi küzködésen mentek keresztül, amíg a proletárdiktatura bukása után jobb módba jutottak. Nem akar tudni arról, hogy férje a kommünt követő időkben atrocitásokat követett el. A vizsgálóbíró pénteken újra maga elé vezetteti **Léderernét** és ekkor kezdi meg részletes kihallgatását arra vonatkozóan, hogyan határozták el magukat **Kodelka** hentesmester megölésére és kirablására. Hétfőn kezdi meg a vizsgálóbíró **Léderer Sándor** kihallgatásával végez, megteszi a lépéseket, hogy a csendőrgyűlészéken kísérjék a királyi ügyészség **Markó uccal** fogházába **Léderer Gusztávt**. A vizsgálóbíró **Léderer Gusztávt** is ki akarja hallgatni és kihallgatás után feleségével és fivérével szembesíteni.

— **A noviszadi tüzoltók tancmulatsága.** A noviszadi tüzoltó-egylet február 15-én a Szlobodában tancmulatságot rendez.

— **Száz halottja van a trapezunti orkán pusztításának.** Londonból jelentik: Trapezuntban hatalmas orkán óriási pusztításokat vitt véghez. Eddig száz halottról érkezett jelentés.

— **Testnevelő tanfolyam gyermekeknek és nőknek.** Subotica kulturintézményei legközelebb új modern intézménnyel gyarapodnak. Itt akar letelepedni **Doktor Sári** (**Doktor Sándor** sztarakanizsai orvos leánya), ki **Drezdában** és **Prágában** képezte ki magát **dr. Mencsendicz** orvosnő módszere szerint a testnevelés tanítására és tanfolyamokat fog tartani, nőknek, serdülő és serdületlen mindkét nembeli gyermekeknek, kiknek a fejlődése elégtelen, vagy tartása, alakja hibás. De azoknak is, kik hibátlan szép alaknak és még teljes egészségnek örvendenek; ezeknek azért, hogy szép alakjukat és egészségüket megőrizzék. A Nyugat nagyobb és kisebb városaiban már egyre jobban tért hódít az a józan felfogás, hogy az egészséget addig kell helyes testneveléssel ápolni, amíg megvan. Csak iskolák nincsenek még e helyes testnevelés elsajátítására, többnyire magántanítók és tanítónők pótolják egyelőre e hiányt. Így fogja ezt pótolni Subotican a **Doktor Sári**, ki részint kisebb csoportokban, részint külön órákban fog tanfolyamokat tartani. Subotica művelt közönségében bizonyára sokan lesznek, akik méltányolni tudják e testnevelő tanfolyamok felbecsülhetetlen értékét.

— **Csakis «Kélica» nemes likőriet a legjobbak.**

Roth Olga kozmetikai intézetében. **Kr. Aleksandrova** ulica 4. szám alatt, a **Rossia** Focniere palotájában, félemlen, modern szépségápolás, arcbőrhámlesztás, alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szemölcsök, máifoltok végleges eltávolítása. Kapathók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfelújító és arctökendősök stb.

KINTORNA

Önagyságától megkérdezi egyik barátja: — Hogyan ismerkedtél meg a férjeddél?

— Ugy, — hangzik a válasz — hogy az ő autója ütötte el a megboldogult első uramat.

Nagy botrány van az egyik előkelő állami hivatalban: a legcsinosabb gépírőkisasszony egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az újszülött apja minden valószínűség szerint az előkelő állami hivatal tisztviselői kara. A hivatal főnöke tekintet nélkül erre a nyomatékos enyhítőkörülményre, kijelentette alantassai előtt, hogy a kisasszonyt elbocsátja állásából, mert erkölcstelen életmódjával veszélyezteti az előkelő köznépmény jó hírnevét. A tisztviselők egyike erre megjegyezte:

— Én úgy találom, hogy ez a dolog éppen ellenkezőleg csak növelni fogja a renoménkat.

— Hogy-hogy?

— Ez az első eset, — mondotta a tisztviselő — hogy itt a hivatalban kilenc hónap alatt elkészült valami...

Egyik vajdasági kórház gyermekosztályán a főorvos rászól egyik kisfiúra, aki nem akarja bevenni a keserű orvosságot:

— Jancsi, viselkedj szépen, te vagy a legrosszabb az egész kórházban.

— Van nálam rosszabb is, — felel Jancsi.

— Kicsoda?

— A koszt.

KÖZGAZDASÁG

A Brodarszki Szindikát SHS. Senta, az egyes lapokban megjelent ama híresztelésekkel szemben, hogy beszünteti üzemét, mert az állammal szemben fennálló 50 millió dináros tartozását nem tudja rendezni, kijelenti, hogy a hajózási üzemét március elején folytatja, még pedig az eddiginél is fokozottabb mértékben. Ami pedig a tartozást illeti, nemcsak hogy nem vonják meg tőle az állami támogatást, hanem a beraktározott áru után korlátlan hitelt vehet igénybe a Narodna Bankától. Egyébként is erős állami és hatósági támogatásban részesül és reméli, hogy mint az egyetlen és minden más hajózási vállalatnál olcsóbb vállalatot a kereskedő, termelő és szállító közönség is a megérdemelt támogatásban fogja részesíteni.

Szállítási kedvezmény exportált szénára. A közlekedésügyi minisztérium 25 százalékos tarifakedvezményt engedélyezett a külföldre exportált szénafuvardíjára, ha a küldemény szállítása 800 kilométeren felüli távolságra történik. A Görögországba feladott szénagombokra a vasút ad ponyvát Gyevgyelia határállomásig, a ponyváért azonban a feladó felelős.

Választások a petrovoszelói ipartestületben. Petrovoszelóról jelentik: Vasárnap délután tartották meg az évi tisztújító gyűlést az ipartestületben. Az új elnök Sztaniszlav Mladen lett. Al-elnök Freund Károly, jegyző Dekanszki

Gavra, házigondnok Tribi Pál, Cvecanov Zsivkó, ellenőr Gáll András és Rakity Zsivkó lett.

A mezőgazdasági gépek vámjá. A legközelebbi napokban konferenciát fog a közlekedésügyi minisztérium egybehozni, amelyen arról tárgyalnak, hogy miképpen lehetne a mezőgazdasági gépek behozatali vámját eltörölni.

SPORT

Jugoszlávia nem megy Budapestre

Bonyodalom a budapesti mérkőzés körül

Beogradból jelentik: A beogradi Jugoszlávia, mint ismeretes, még ebben a hónapban revánst akart adni Budapestnek az FTC-nek, amely már két ízben játszott az országos bajnoksággal Beogradban. A budapesti csapat már a revánsmérkőzés dátumát is kitűzte — február 15-ére, a feltételekben azonban még mindig nem tudott megegyezni a két egyesület, sőt úgy látszik egyáltalán nem is sikerül megegyezniük és a Jugoszlávia budapesti vendégszereplése elmarad.

Az FTC ugyanis huszonegyezer dinárt ajánlott fel a Jugoszláviának, amelyet a beogradi egyesület nem fogadott el, hivatkozván arra, hogy annakidején az FTC-nek negyvenezer dinárt fizetett egy mérkőzésért, holott Beograd turáinak csak egyik állomása volt. Az FTC egyelőre még nem tudatta, hogy hajlandó-e az összeget felemelni, de valószínű, hogy a korai szezonra való tekintettel sem tesz a Jugoszláviának jobb ajánlatot.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. február 5.

Budapest deviza 1139, valuta 1159.
Prága deviza 54.80—51.30, valuta 54.50—55.
Berlin deviza 6.75½—6.77½, valuta 6.75—6.77.
Bécs deviza 1144—1148, valuta 1139—1145.
London deviza 297½.
Newyork deviza 1.61 hétnyelcad.

Zürich, febr. 5. Zárlat: Beograd 8.35, Páris 2807½, London 2482½, Newyork 518½, Brüsszel 2685, Milánó 2157½, Amsterdam 208½, Berlin 123½, Bécs 73, Szófia 377½, Prága 1530½, Varsó 100, Budapest 72, Bukarest 267½.

Beograd, febr. 5. Zárlat: Páris 336, London 296.75—297, Newyork 61.50—61.90, Brüsszel 320, Milánó 257.50—258, Amsterdam 24.85—24.95, Berlin 1475, Bécs 8.73—8.78, Prága 182.60—182.75, Budapest 865, Bukarest 32.25, Geni 1193—1196, Szaloniki 108.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 5. Változatlan irányzat mellett nyugodt üzletmenet. Forgalom csekély. Tengeri bácskai 210 dinár, bácskai februári százszázalékos 212.50 dinár, bácskai keletiből elvámolás 232.50 dinár, bánáti 202.50 dinár, március-áprilisi Bega hajóállomás 215 dinár, szerémi 220 dinár,

márciusi szerémi 230 dinár. Liszt 0-45 G. 690 dinár.

Budapesti gabonatőzsde, febr. 5. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat tartott, a kereslet nem jobb az eddiginél, a kínálat is gyenge. A malmok jobbminőségű tiszántúli búzát keresnek, ebből azonban mincsenek nagyobb tételek a piacon.

A tengerentúli piac irányzata nem egységes. Csikágóban a májusi buza ötönegyed centtel drágább. Newyorkban ¼ centtel olcsóbb.

Csikágóban a májusi tengeri hétnyelcad centtel drágult, a rozs változatlan. Az argentinai búzát 337—338 shillinggel kínálják Triesztben. Jugoszláv búzából néhány kisebb tételt ajánlanak, a külföldi buza iránt azonban nincs érdeklődés.

Nyitáskor belföldi búzából néhány egységvagon tiszavidéki buza 615.000 koronával kelt el budapesti paritásban.

A rozs jól tartott, 520—522.500 koronát fizetnek a rozsért Budapesten.

A takarmánycikkék közül tengeri és zab iránt van érdeklődés, zabból csak a Budapesten tárolt jómínőségű árut keresik, amelyért budapesti paritásban 430—435.000 koronát fizetnek. Prompt tengeri Budapesten 310—315.000 korona.

Newyorki gabonatőzsde, febr. 4. Buza őszi vörös 222.125, Buza őszi kemény 211.625, Tengeri 143.25, Liszt sp. w. cl. 975.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna*: Palánka 32 (+1), Noviszad 8 (+2), Zemun —24 (+2), Pansevó —38 (+1), Orsova 40 (—), *Dráva*: Maribor 10 (—2), Zakanj —154 (—), *Oszijek* —7 (—), *Száva*: Zagreb —76 (+2), Sisak —30 (—5), Jasenovac 98 (—2), Bród 91 (+2), Samac 26 (+6), Mitrovica 90 (+5), Beograd —105 (—), *Tisza*: Bece —140 (+4).

Rendelet

A február 8-iki képviselőválasztások napja közeledik. Ez alkalommal felhívom Szubotica város polgárságának figyelmét az alábbi törvényes intézkedésekre, melyet minden polgárnak tudnia kell a választások alkalmából.

Hazánk törvényel biztosítja a választások nyugodt és békés lefolyását.

A választási törvény 61. §-a megtiltja, hogy a szavazók *tegyverrel*, vagy *egyéb eszközzel* jelenjenek meg a szavazóhelyen. Ennek alapján *senki sem jöhet a szavazóhelyre, kinél bármilyen tegyver vagy egyéb eszköz van.*

A fenti törvény 76. §-a megtiltja, hogy a választás előtti napon, a választás napján és az utána következő napon szeszital kíméressék, vagy bármily módon kiadassék. *Eszerint február hetedik (7) éjjel 12 órától egészen február kilencedike (9) éjjel 11 óra 59 percig azokban az üzletekben, amelyekben különben szeszitalok árusítatnak, vagy kiszolgáltatnak, sem pedig semmiféle más helyen, semmiféle esetben és semmi módon nem adható ki szeszital a legkisebb mennyiségben sem.*

Államunk törvényeinek rendelkezései alapján a választásoknak *szabadnak kell lennie, a választási bizottság szabad munkáját biztosítani kell. A választási hely, továbbá a választási eszkö-*

zök és választási felszerelések sérthetlensége biztosítva van s szintugy a választás szabadsága is.

Azon szándékkal, hogy városunkban a választások lefolyása a törvény és a törvényhozás rendelkezéseinek megfelelően legyenek megtarthatók, s azon szándékkal, hogy a választás napján a teljes rendet és békességet fentartsam Szuboticán, a fenti intézkedéseket rendeltem el.

Figyelmeztetek és egyben a törvény, nevében felhívok mindenkit, hogy *pontosan és a leglelküsemertesebben tartsa be a törvényt és a fenti rendelkezést, mert ennek megszegése a törvény teljes szigorát vonja maga után.*

Mindazok ellen, akik a fennálló törvényes rendeletek ellen vétének, azonnal és *semmit sem véve figyelembe, a törvény teljes szigorát és összes eszközeit alkalmazom, azon céllal, hogy az állam érdekének, a törvény akaratának teljes érvényt szerezzek.*

Mindaz különösen azokra vonatkozik, kik bármilyen módon rendellenességet, zavart vagy verekedést akarnak előidézni a városban, vagy a szavazóhelyeken.

1778. szám.

Szubotica, 1925 február 3-án.

Dragoszláv Obradovic s. k.
Szubotica város főkapitánya

FORDSON TRAKTOR
FORD AUTÓK
OLIVÉR EKÉK
LEGELŐNYÖSEBB BESZERZÉSI FORRÁSA
KLEIN GÉZA
SUBOTICA

FIORANTA?

Gummi füzök 350.— dinártól
Haskötő és Gradhalter
orvosi rendelésre.
Hasfűző, Gyomorszorító, Melltartó,
Régi füzöket divatosra átalakítok.
Virág Leontin Aleksandrova ulica 11.

Figyelmeztetjük!

hogy 1 pár „Kulcs” jeggyel allátott harisnya (vörös, kék vagy arany jeggyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár. Próbára vegyen 1 párt és Ön is meggyőződik.

Harisnyák „KULCS” nélkül hamisítottak. 931—2

Az összes tavaszi és nyári női és férfi **divatlapok** megérkeztek „Papyrus”, Novisad Jevrejska ulica 7.

EREDETI

SCHICHT-szappan a SZARVAS védjeggyel

a világ legjobb és használatban legolcsóbb szappana

Ügyeljen a SCHICHT névre és a SZARVAS védjegyre.

5125

Kinek öltözködik az asszony?!

Egy párisi folyóirat körkérdései a mondainevilághoz

A *Candide* című folyóirat legutóbbi számában érdekes körkérdést intézett a párisi társaságok vezetőasszonyaihoz, művésznőkhöz és írónőkhöz. A következő kérdésről volt szó: Kinek öltözködik az asszony? Magának, az embereknek, vagy egy embernek, vagy a többi asszonyokat lefőzze? A beérkezett feleletek a kérdést több irányból világítják meg. *Rohan* grófnő szerint az öltözködés az évszakoktól függ. Nyáron szeméremből öltözködik, télen pedig, hogy meg ne fázzen. *Brogie* hercegnő, hasonlóképpen igen előkelő hölgy, a következőket mondja: »Szeretem a szép ruhákat és a szép szöveteket, nem a többletet, amelyet számomra jelentenek, de mert önönmagukban véve művészi tárgyak, ahogyan vannak szép festmények és szép szoborművek, úgy vannak szép ruhák is.

Marthe Regnier, a híres színésznő, azért öltözködik, mert a többiek is így csinálnak s az ember nem járhat meztelenül. Ha az embernek öltözködni kell, okosabb, ha ezt eleganciával csinálja. »Amikor a világra jöttem felöltöztettek s azóta ugyanezt csinálom: megszokásból.

Mistinguette, Párisnak örökifjú gaminéja így felelt: Ha kirándulok, magamért öltözködöm, ha a színpadon kieszépittem magamat, másért teszem. Ugy akarok kinézni, hogy tessék magamnak és jó kedvem legyen.

Spinelly, a népszerű variettediva, már osztályoz: először magáért öltözködik, másodsorban egy férfi számára, harmadszor, hogy a férfiakat pukkassza. Kétségtelenül eddig ő az egyetlen nő, aki festék nélkül mondja el a maga igazságait. Ellenben *Cambier* művésznő kétségbevonja, hogy a nők le akarnának főzni más asszonyokat. Szerinte: tíz nő hasonlóképpen szép és elegáns lehet, anélkül, hogy legesekélyebb mértékben zavarná egymást. Mindegyik más műfaj felképez, mindegyiknek megvan a maga charmeja, miért irigyeljük hát egymást az asszonyok?

A nagy vitában megszólalnak a férfiak is. *Paul Gerally*, a női lélek legalaposabb ismerője, így válaszol: »Az asszonyoknak szüksége van, hogy tessenek, ez az egyetlen ok, amiért öltözködnek. De hogy egy embernek tessenek, szükséges előbb, hogy sokat gyakoroljanak. Az asszony hódítani akar és nyomban elérni célját, mielőtt észreveszi, hogy a férfi szerelmes belé. Sohasem célja, hogy szeresse a férfit, csak ki akarja próbálni a hatalmát felette. Önönmagába szerelmes és ezért ő a legyőzött.

Róbert de Flers úgy vélekedik, hogy a nő azért öltözködik, mert természeténél fogva kóhatt és ezért már Éva ideje óta ékesíti magát. Évának csak levelek és virágok állottak rendelkezésére, de meg lehetünk győződve arról, hogy ő ezekkel magát a legelragadóbb módon takarta be. Talán megfordult agyában az a legesekélyebb mellékgondolat, hogy a kígyónak is tessék, vagy az első férfinak, de határozott gondolata csak egy volt, elsősorban felékesíteni magát.

Maurice Donnay, az akadémikus színműíró, nem engedi meg az általánosítást, egy szerelmes asszony a szerelméért, a többieké másoknak hűségéből, hogy iriggyé tegyék barátjait, vagy a férfiak végett, akikről tudja, hogy az elegáns nőkkel szemben megvan a maguk gyöngyök és bundák, ha hiányozna belőlük a hűség. De elsősorban divatból öltözködnek. Nagyon könnyű meggyőzni őket, hogy az a kalap, amelyet hat hónappal ezelőtt utáltak, ma elragadó.

Van Dongen, a párisi mondaine-világ László Fülöpje zárja be a megnyitko-

zások sorát: »A nők elsősorban a maguk kedvéért öltözködnek, azután, hogy izgassák barátjait. Ők tudják, hogy a férfiak nem értenek meg hasonló dolgokat. Nincs az a férfi, akinek öt percig lehetne beszélni chiffonról. Mert a

férfiak gentlemanok, megdicsérik a nők toalettijét, de a bókán kívül egyéb céljaik is vannak. Néha a nő azért öltözködik, hogy levetkőzhessen. Ez esetben kétségtelenül a férfiak számára öltözködik.

A vajdasági futballsport válsága

A válság szimptomái, okai és orvoslása

A vajdasági labdarugó alszövetség

Számtalan érv szól amellett, hogy a vajdasági futballsportot centralizálni kell. Minden objektív vajdasági sportember tudja, hogy abból a kátyúból, amelyben futballsportunk megrekedt, csak a vajdasági futballszövetség tudná kiszabadítani. Az »illetékes« körök bámulattanélvó közömbőséggel halogatták ennek a problémának a megoldását. E sorok írója közvetlen személyes tapasztalásból ismeri a legnagyobb vajdasági centrumoknak, Suboticának, Sombornak, Novisadnak és Beeskereknek a sportéletét és így saját tapasztalatai alapján szögezheti le azt a tényt, hogy a vajdasági futballsportja városoktól és egész egyetemében lejtőre jutott.

A vajdasági futballsport téli álma a legkiáltóbb bizonyítéka a mai állapotok tarthatatlanságának. A szokatlannál enyhébb télen egyetlen-egy komoly sportegylet sem pillenteti csapatát. Turázik vagy vendégeket fogad, de mindenesetre csinálat valamin, viszont Suboticán, Sombornak és Novisadon a futballban teljes a holtiszezon. A hiba most télen ugyanaz, ami az egész vajdasági futballsport stagnálását okozza: *nincsen a vajdasági sportcentrumok között semmi összeköttetés*, mert — elismerjük legnagyobb részben önhibájukon kívül — külföldi ellenfelel nem mérkőzhetnek. Egyetlen kivétel Sombor—Subotica, mely városok között sűrű az érintkezés, ez a kivétel azonban csak arra jó, hogy erősítse a szabályt, mert nyilvánvaló, hogy Sombornak és Suboticának egy szövetségbe tartozásává magyarázható, hogy Sombor pár év alatt fölkezdte magát Subotica nivójára.

Beogradtől Suboticához!

Sombor példája ellentmondást nem tűrően bizonyítja, hogy *Novisad és Beeskerek mindenesetre hasznot huznának, a közös alszövetség megalakításából*, már csak azért is, mert néhány szezon után egyenlő ellenfelel lennének a suboticei és sombori csapatoknak, ami számukra már is haladást jelentene.

Novisad is, Beeskerek is a beogradtől alszövetség egy-egy külön kerületét alkotják, de eddig még soha semmi hasznát nem vették központi alszövetségüknek, ami egész természetes is, hiszen az államátorségre, helyesebben a semmiképpen sem titkolt »titkos professzionizmusra helyezkedett fővárosi sportkörök előtt teljességgel idegen a tiszta amatőr alapon álló vidék sportja és legfeljebb csak akkor törődnek vele, ha néhány kitűnő játékosát pénzzel, vagy jó állással Beogradba csábíthatja.

Az átcsoportosítás pszichológiai előfeltételei — legalább is Novisadot és Beeskereket illetőleg — föltétlenül megvannak, a vajdasági alszövetség megalakulását problémájának lényege már csak az, hogy az átcsoportosítás technikai keresztülvitelére milyen módokat állnak rendelkezésre.

Subotica és Sombor nyeresége

Mielőtt azonban ezt a kérdést kifejténénk, tisztázni kell, hogy vajjon azok az előfeltételek, amelyek Beeskereknél és Novisadnál nyilvánvalóan az átcsoportosítás mellett szólnak megvannak-e Suboticán és Sombornak is. Ez utóbbira nyomban rámondhatjuk, hogy igen. A somboriaknak egyedüli, de állandó panasza a suboticei alszövetségben, hogy az alszövetségi központtal szemben, különösen az adminisztráció révén, háttérbe szorúlnak. Ilyen háttérbe szorításról azonban szó sem lehet akkor, ha Suboticával nem csak Sombor áll szemben, hanem szoros kapocs tart

össze négy vajdasági nagy várost, amelyek közül bármelyiknek indokolatlan túlsúlyba-helyezkedési törekvéseit a másik három könnyen ellensúlyozhatja. Ez az egyetlen szempont teljesen elegendő ahhoz, hogy Sombor örömmel cserélje föl a suboticei alszövetséget a vajdasággal.

Hátra van még Subotica. Kétségtelen, hogy a vajdasági alszövetségben nem juthatna Suboticának olyan korlátlan hatalmu szerep, mint amilyennel háziaszövetségében rendelkezik, de ezt az egyeduralmat bizonyára könnyű szívvel áldozná föl az egyesületek azért, hogy egy kicsiny és imhátr minden fejlődésre képtelen alszövetség tulajdonosai helyett nagy és fejlődésképes új alszövetség vezetői legyenek.

Egyetlen szemponton kell csak felülkerekedni: az önző klubérdeken, amelyek csak addig van létjogosultsága, amíg az általános sportérdekebe nem ütköznek.

A Vajdaság egysége

Távolról sem kívánunk politikai problémát érinteni, amikor a Vajdasági egységének szükségességét hangsúlyozzuk. Itt kizárólag sportbeli egységről van szó, olyanról, amely minden országrészben kivétel nélkül megvan. Horvátország egy alszövetség (a zagrebi) Szerbia egy (beogradtől), Szlovénia (ljubljanai), Dalmácia (spliti), Bosznia (szarajevói) és lenjában Slavóniai (osijeki) mind külön egy-egy önálló alszövetség, csak a Vajdaság darabolódik fel suboticei, alszövetségre, továbbá novisadi és beeskereki kerületekre. (A Délbánátot sajnos a rossz közlekedés miatt magunk sem csatolnánk a vajdasági alszövetséghez). Ami minden más országrészben hasznos, az bizonyára használna nekünk is, mert abszolúte nem természetes dolog az egyazon iskolán növekedett (például a suboticei és novisadi) sport szétválasztása. Más analogia: a sombori uszólászövetség, a sombori birkózólászövetség, a beeskereki atlétikai alszövetség mind magában foglalja az egész Vajdaságot, egyedül csak a suboticei labdarugó alszövetség csonka.

Az alszövetség adminisztratív berendezkedése

Említettük már, hogy a pszichikai meggyőzés után az adminisztratív berendezkedés proposíciója következik (adminisztráció itt nem a szorosán vett irodai munkát jelenti, hanem az alkerületek, bajnokságok beosztását, maga a szűkebb értelemben vett adminisztráció természetesen szorosán ezek után igazodik). Ezen a téren egy jó ötlet, hogy mindenkit kielégítő tervezet — úgy hiszünk — nyert ügyet jelentene. Az alábbiakban nyers vázlatot közlünk, amelyet magunk sem képzelünk véglegesnek, legfeljebb olyan kiinduló pontnak, amelyből szakemberek szakszerű és mindenekelőtt objektív hozzászólása után az egészséges megoldás kikerekedhetik:

A bajnokság beosztása úgy történhetné, hogy az első osztályu bajnokságban együttesen vehetne részt az egész Vajdaság. Négy suboticei*, két sombori, két novisadi és két beeskereki egyesület játszik az első évben a vajdasági alszövetség első osztályában, természetesen a tavasszal beterjesztendő bajnokságok helyezései alapján, a második

és következő években már nem városok szerint meghatározva, hanem az első év eredményei szerint a legjobb tíz, esetleg nyolc csapat maradna az első osztályban.

A második osztály decentralizálva lenne négy, esetleg öt alkerületben a vasúti összeköttetés szerint: 1. Subotica (Topola, Bajmok), 2. Sombor (Bezdan, Apatin, Miletics), 3. Novisad (Vrbas, Kula), 4. Beeskerek (Kikinda), 5. Tiszamellék (Senta, Staribecsej, Novibecsej, Staras és Novakanizsa) és a szükség szerint minden alkerületben harmadik osztály is létesíthető.

A két forduló pontrendszerre alapozott bajnokság, amelyet most a suboticei kerületben csak az első és második osztályban játszanak, minden bajnoki csoportra kiterjesztendő, a szezon befejezése után pedig a harmadik osztály győztese (esetleg a két első helyezett) saját alkerületében a második osztályba kerül, míg a második osztály alkerületi győztese (esetleg a két első helyezett) ki a legjobb (esetleg legjobb kettő) közülük és az helyet cserél az első osztály utolsó (két) helyezettjével.

A szűkebb értelemben vett adminisztráció természetesen a bajnoki beosztáshoz igazodik. A II-ik és III-ik osztályok ügyét alkerületi intézőbizottságok intéznék, amelyeknek felelőbészési fóruma a központi intézőbizottság, illetve igazgatótanács. Ez utóbbiak első-fokon csak az elsőosztályra és az egész alszövetségre vonatkozó ügyeket intéznék, így kevesebb dolguk volna és ritkábban ülésznének, aminek következtében tagjaiknak nem kellene föltétlenül a központban lakniok. Be lehetne hozni az igazgatótanács vándorgyűléseit, amivel egy-egy gyűlési napot a vidéki városokban valószínű sportünnepé avatnának, amelynek rendkívül nagy propaganda ereje van. Az egész adminisztráció központi irodai irányítását fizetett központi titkár látná el.

Az első teendő

Ugy hisszük, hogy a fentebb mondotak elég alapot nyújtanak az eszme továbbterjesztésére és alaposabb kidolgozására. Ez a munka, ha jóakarattal fogunk hozzá, föltétlenül sikerrel jár.

Hívjon össze a suboticei alszövetség vezetősége anketót az érdekelt kerületi vezetőkből, szakemberekből, sportújságírókból és játékosokból, mindenki mondja el ott a véleményét és kell, hogy tisztázzák a helyzetet, kell, hogy kiderüljön, hogy a vajdasági sporttársadalom nagy többsége kívánja a vajdasági alszövetség megalakítását. Ha ez kiderül, a suboticei alszövetség közgyűlésen hozzon ilyen értehmű határozatot és hasson oda, hogy ezt a J. N. S. zagrebi közgyűlése is szankcionálja, ennek pedig komolyabb akadálya nem lehet, mert bizonyos, hogy a beogradtől alszövetség nem fog ragaszkodni a novisadi és beeskereki kerületekhez, hisz úgy sem tud velük mit kezdeni, a többi nem érdekelt alszövetség pedig még kevésbbé gördítene akadályt az új alszövetség fejlődése elé.

A vajdasági futballsport fejlődése — mint látjuk — a vajdasági vezető sportlériak és elsősorban a suboticei alszövetség vezetőségének kezében van letéve. Nincs joguk az itt aposztrofálnaknak egyszerűen elmellőzni az eszmét. Annit mindenesetre meg kell tenniük, hogy az anketó összehívásával módot adjanak annak megállapítására, hogy mit akar maga a Vajdaság, a Vajdaság sporttársadalma. Ez az akarat legyen döntő, ennek mindenki vesse alá magát!

Fel kell ebredni a téli álomból és, ha már a zöld gyepe nem mehetünk, a zöld asztalnál alkossunk valamit. Cseréljük ki gondolatainkat, tudjuk meg végre mi a többség akarata, amelyet aztán végre is kell hajtani. Ha ezt elérjük, nem föltöltöttük el hiába a telet.

Komor Mihály.

Perzsa, smyrna és plüsszónyeg
függönyök, sezontakarók, b mulatos
olcsó árakon
KRAUSZ ED-NEI, NOVISAD

* Az egyik suboticei egyesület helyét foglalná el a Kulai SC, ha az 1924-25. évi suboticei kerületi bajnokságban legálább a hatodik helyre kerül.

NYILTTÉR.**Köszönetnyilvánítás**

Mindazoknak, kik feleltethet en nagybátyánk váratlan halála alkalmából részvetülükkel fájdalomunkat enyhíteni siettek, ezúton mondunk hálás köszönetet

özv. Jeszenszky Endréné
és gyermekei
Jeszenszky Ernő

1000

Téglagyárosok figyelmébe!

Az anyagnak „**FRAZILLAL**” való keverésével a tüzelőanyag 50 %-a megtakarítható. Felhívjuk a téglagyáros urakat, akik ezt az eljárást bevezetni óhajtják, forduljanak felvilágosítás végett **Hörváth Móríc dr.-hoz Subotica** (Postafiók 45.) ki szak-szerű felvilágosítással szolgál. 992

„DAMA”**FEHÉRNEMÜSZALON**

Tolstojeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít:

női- és gyermek-fehérenmüt, hozott és saját anyagból, azonkívül

pyjamákat, ágygar-nitrukat, stórokat stb. a legszebb kézimunkával. 9007

Tölgy

fűrészhulladékot

fűrészpórt

fűrészelt szőlőkaot

valamint

kőris és szil kognár (kerékgyártó)-fát

szállít legolcsóbban

DRACH IND. DRVA D. D.
CAPRAG

Távirat: DRACH CPS

Telefon: SISAK 41

879

J. N. Schulhof d. d. Osijek

Jugoszlávia legrégebb és legnagyobb fával égető műszervek

Ajánl

beremend-harsányi kőből égetett, elsőrendű, fehér,

darabos meszet

Minden mennyiség azonnal szállítható. Kizárólagos képviselő a Vajdaság részére

Révai Adolf, Subotica

Telefon 5-51. 226

FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN
PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST
KÁRTYAGYÁRAK

kizárólagos képviselője egész Jugoszlávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Šeneo ul. 19.

Gyári árak!

Tekintettel a forgalomban levő hamisított bélyegzőjű kártyákra, csak a nálam vásárolt kártyákért vállalok felelősséget.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota

Telep: Sentaí put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM BUTORHUZATOK, FÜGGÖNY ÉS DRAPERIA ANYAGOK, KOKUSZ, SPÁRGA és GYAPJU FUTÓSZÖNYEGEK,

PERZSA és SMYRNA SZÖNYEGEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN. PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERTI TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBŐL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

A

„CITROËN” AUTÓ

a francia autóipar vezető márkája. Iparosok, kereskedők, orvosok, gazdáknak stb. legalkalmasabb, mert

beszerzési ára olcsó

üzemköltsége elenyészően csekély

kezelése igen egyszerű

Kapható

10 és 20 HP, 2-6 ülésel a legmodernebb

kivitelben 40 000 dinártól kezdve

Részletes árajánlattal szolgál

S. AD. ENGL

SUBOTICA, JELAŠIĆEVA ULICA BR. 2.

810

Perfekt német

gyors- és gépirónöt keres

azonnali beférésre felbéli nagy iparvállalat. Szerbül beszélők előnyben. Az állással természetbeni lakás van egy bekötve. — Ajánlatok fizetési igény megjelölésével e lap kiadóhivatalába címzendők. 1007

VILLA

bánati városban, 4 szobás lakással, háromnegyed hold szőlő, veteményes kert, gyümölcsös, gazdasági épületekkel 100.000 dinárral

SÜRGŐSEN ELADÓ

Cím a kiadóhivatalban. 932

Olcsó jó könyvek

A mai könyvdrágaságban a legolcsóbb, könyv, a legélvezetesebb olvasmány Miško Izidor Baedeker hat új, irodalmi értékű könyve. A könyvek címei a következők:

- 1., Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2., A miniszter barátja (Mosolygó történetek)
- 3., Szekuláné és társai (Egy kötet viadamság)
- 4., Asszonyok (Novellák és egyébek)
- 5., Irók és könyvek (elbeszélések és tárcák)
- 6., Baedeker írásaiból (Novellisztikus dolgok)

A hat kötet ára 320 dinár.

Egy-egy kötet ára 60 dinár.

A pénz előzetes beküldése ellenében portómentesen küldt a BACSMEGYEI NAPLÓ kiadóhivatala 933

Likör és cognac szakmában
évek óta feltétlenül jól bevezetett és szervezőképes
UTAZÓKAT alkalmazunk.
Csakis elsőrangú erők, intelligens és képzett urak ajánlatát kérjük

„**KELICO**”

Lepároló Művek, Madoš (Bánát) 944

OLCSÓ KIÁRUSÍTÁS!

Február 2-ától az összes raktáron levő RÖFÖS-ÁRUK a rendes áraknál 25—30 százalékkal **OLCSÓBBAN** valamint a **MARADÉKOK** bámulatos olcsó áron lesznek kiárúsítva

EVETOVICS MIKLÓS

Paja Kujundžićeva ulica 11. Molczor-ház. 803

BUTOROK

hálók, ebédlők, leányszobák,
teljes lakásberendezések

mélyen leszállított áron

Megrendelést pontosan készítek, saját vagy adott rajz után. Minden stílusban, legmodernebb kivitelben. Jótállással!

Éder Kálmán mű- és butor-asztalos

MŰHELY és BUTORRAKTÁR:

Wilsonova ul. 40. (volt képezdével szemben)

MEGÉRKEZETT

nagyobb mennyiségű

üveg, porcellán és lámpa-áru, valamint táblaüveg

minden nagyságban

VERSENYENKIVÜLI ÁRAK!

Raktáramat el ne mulassza senki sem megtekinteni.

ALMOSLINO FÜLÖP NOVISAD

DUNAVSKA ULICA 32. 914

Figyelem!**Figyelem!****KANÁRI MADARAK**
HARZI ÉNEKLŐK

nagy választékban olcsón kaphatók

J. VIDMAR, LJUBLJANA, Sv. Jakoba trg št. 5

Slovenija

937

Sombor legelőkelőbb és legjobb étterme a **Kafe-Restaurant „Beograd”**. Minden kedden és csütörtökön este shymmi, szerdán és szombaton délután tea-tánc. Tulajdonos: özv. Lukács Józsefné, a vasuti restauratio 10 éven át volt tulajdonosa.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Csütörtöktől-vasárnapig
Látványos újonság!
VERNEGYULA

világhírű írónak szaxofon- és regény-filmjei, a modern technika minden-vimányának felhasználásával

Utazás a föld körül
18 nap alatt

Lifkában hétfőtől közöshajra a nagyszerű CSATA.
Repríz. A VIII. divízió teljes zenekarával.

Csütörtöktől-vasárnapig
Képregény-filmjei
Eszterházy Agnes grófnő
Harry Liedtke
első filmtátraktója

Alom
a boldogságról

C. Odas filmjének, 6 fe. v.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak fehérlapozott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvétel melléklendő.

Társaság szakember-kereskedővel vagy jól bevezetett fa-kereskedővel, esetleg tőke nélkül is, aki az általam készített fa-árut jól és olcsón el tudja helyezni, vagy tőkével rendelkező és megbízható, feltétlenül agilis és ügyes kereskedővel. Az üzlet fontos jövedelmet biztosít, mert áruim versenyképesek és áram rendkívül olcsók. Leveleket "Szakulincsa" jellegű alatt a kiadóhivatal továbbít. 934

Birtasa (or birtasica) ná % za dobar seoski birt (za zanatljie vrlo uzodno), u istome usamljen stan za istoga - treba S. Bešlin trgovac Draguljino (Banat). 930

"ATOM" Subotica

Samottanyag, öntőhomok és használt deszka kapható. 9204

VÉTEL-ELADÁS

Stock-motorek 75 HP, teljesen üzemképes, továbbá egy majdnem új 5 HP Heiherr-Schrantz cséplőgarnitúra, kaszalógép, szénagerélya, borona, különféle kocsik és föltözetők feltűnő olcsó áron eladó. - Viktor Schmidt Požega (Slavonija). 998

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a térvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Bútorok olcsó klárusítása.

Ebédő, háló, juriszoba, zongora, cimbalom, hegedű, szőnyeg, fényképezőgép, előszobafal, szervizek, díszkönyvek, opsonbunda, lakások elcsesérlése, bútorozott szobák kiadók. Langné, Agina ulica 11. 1003

Vásári szabóságban

jártas fiatal magyar-szabó házaspár Subotica bizományi üzletet kaphat. - Cim a kiadóhivatalban.

Keresek megvételre használt iókarban levő vasbordákat (Petróletum, benzín). Steiner Béla Vel.-Kikinda. 887

Eladó ebédőberendezés, bédőszék, asztalok, tüdőstb. Subotica, Tešićeva ul. 21. 1001

VALÓDI ZEISS
SZEMÜVEG
TELEFON 216

Kapható: 935
Deutsch Izidor optikusnál Subotica
Javitásokat vidékre is azonnal

Eladó ház a Muesi-telegen kedvező fizetési feltételekkel. Grosz fűszerüzlet mellett. Érdeklődni: özy. Övári Jánosné, Stipe Grčića ul. 48. 699

Benzinmotorok újjak olcsón kaphatók Urelich Testvérek vaskereskedésében Subotica. 4 HP fekvő, 4 HP vaskocsin, 6 HP vaskocsin, 12 HP stabil 2 hengeres. 957

Fagykenőcs

fagyást pár nap alatt elmulasztja kapható
Landauer Drogeria Subotica. 500

Bükk-tüzi felaprítva és házhoz szállítva métermázsánként 47.50 dinárért kapható Basch és Vigh-fütelepen. Telefon: sombori-uti fatelep 752. 855

Eladó házak Subotica legszebb helyén földszintes ház vendéglővel, üzlethelyiségekkel, több lakással, kiadható pincével 320.000 dinárért eladó. - Megbízott: dr. Salamon Frigyes Subotica. - Földszintes magánház nagy udvarral, három szoba, konyha, éleskamra, előszoba, házmester lakás, vízvezeték, villanyvilágítás, kanalizált udvar, minden szükséges mellékkel. Ára 280.000 dinár. - Megbízott: dr. Salamon Frigyes Subotica. 995

könyvszekrényt hozzávaló bronzstallal megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 964

KISS Z. LOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Z. a. g. ből vizsgamaradt cirka 500 méter sötétzöldre finom gyapuzsövet, szálltásra; v. fele, női ruha és felikabátok váltó. Ekszerek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak. Subotica I. tér. Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Jóirgalmu hentesüzlet berendezéssel eladó. Érdeklődni Majoros Imrénéf. Fra Jese tra 5. 970
51 colos új Drössler cséplőszekrény ponyvával és kis szűakkal, gyönyörű kivitelben, 70.000 dinárért eladó. Zentai János és Fia Subotica. 900

ÉBRESZTŐ ÓRÁK
70 dinártól, aranylancok 110 dinártól.
Ezüst és borostyán szipkák nagy választékban
SOK LAJOS
órás- és ékszerésznei Subotica, Rudičeva ul. 4. 1020

KÜLÖNFÉLE

Kiadó Somborban a belvárosban nagy raktár, fűszer, istálló és irodahelyiség, amelyben nagy pálinka- és szeszüzlet van. Felvilágosítást ad Kovacic i drug, Pariska 2. 815

Különbeíratu bútorozott szoba, teljes ellátással vagy anélkül, 2 ur részére azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 982

Destilacija Drva D. D. Zagreb-Tešić Ajáni elsőrendű retorta faszenet vagonféleiben. - Képviselet Subotica részére Révai Adolf Subotica 529 Telefon 531.

Különbeíratu utcai bútorozott szoba kiadó. Cim: Boško Vujić ul. 14. 985

Bútorozott szoba kiadó. Bruzova ul. 8. 984

Két elegáns bútorozott szoba esetleg konyhaszernálattal azonnal kiadó. - Bővebbet: Trumbića ulica-3. fszt jobbra. 980

Milánkovics Péter 14 éves fű 1924 február 6-án, szentai földéken 2906-79. sz. alatti szüleinek lakásáról eltűnt. Aki tud valamit róla, küldjön értesítést szülei címére. Milánkovics Péter. 875

LEVELEZÉS

Levelézne házasságban valódot, magános, középkori nagyvárosi, fess, zavallér orvos, akinek két millió vagyona, 4 szobás garzon lakása van, oly 30 év körüli, feltétlenül tisztaműtű, jómieledű, egyszerűségében elegáns, csinos, komoly gondolkodású, vigkedélyű házias grófnővel, ki nem kalandra, hanem boldog úri otthonra vágyik. - Csak teljes című, komoly, fényképes, híreket, vagy hozzájárulóitól irt ajánlatokat. Széptestűben, széplélekkel, elige alatt kiadóhivatal továbbít. - Értéktelenek, kalandornők kíméljenek. Legnagyobb titoktartás kéréstik. becsületszóval gértetik. 993

KOMOLY UTAZÓT

rövid-, szövit- és költőirai szakmában, aki Bácska-Bánatot üzletileg ismeri, azonnal alkalmazok. Megkívánok szerb, német és magyar nyelvtudást.

Ajánlatokat „UTAZÓ” jellegű a kiadóba kérek. 983

FOGLALKOZÁS

Varrónó jutánvoson vállal női- és gyermekruha varrást. Cim a kiadóban. 988

Egészséges szoptatósdada ajánlkozik azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 997

Bádogból tömegmunkát zéppel olcsón és szépen készitünk minta vagy rajz szerint. »Metalm» jellegű. 986

Präulein sucht stelle zur nachmittag. - Spricht Deutsch, Ungarisch und Kroatisch. Adresse in die Administration. 1006

Tanoncnak jóházból való fű fizetéssel felvétetik Rieger és Piukovics fűszernagykereskedésében. 1005

Eladó malomberendezés

Egy 125 HP R. Wolf Mandeburg-kucva fűstabil kondenzációs tu hajtású, rögzög 1921-ben épült. 7 drb vaszekerényes Gena-féle hengeres szék, 2 drb 42 colos kőjarat, 2 nagy dupla szabadon emelő szék, 3 hengeresítő, 1 daratliszítógép, legyező és hámozógép, saját villamos világítás. Rendkívül kedvező fizetési feltételekkel eladó és azonnal átvehető. Érdeklődések „Produktiv 130” jellegű a kiadóhivatalba kéretnek. 994

Borbélysegéd jómunkás azonnal beléphet. fizetés 200 dinár és ellátás. Frädl Ádám borbély Apatin, Fő-ucca. 999

Párisi és bécsi modellek érkeztek Beer Bözsi kalapüzletébe. Cara Dušana ulica (Kaszinó épület)

Kizárólag gyakorlattal bíró idősebb nő kerestetik 2 1/2 éves kislány mellé. Részletes ajánlatok Wilhelm-nyomda címére. Bácska-Topolára küldendők. 882

Felülmulhatatlan kidolgozású vasablak

idom és T-vasból mindennemű szerkezetet, verseny nélküli árban készit csak „Első műlakatos-üzem” Pomikacsek J. Novisad 9977

43 éves nős gépész-kovács állást keres. Különféle gőz- és motorgépeket szakszerűen kezel és javít. Elvállalja gazdasági gépek javítását. - Cim: Szent István gépész Vel.-Kikinda. Draxler gazdaság. 946

PAPLANOKAT

nehélyből, gyapjuból és vattából újat és régiat legszelvényekben készitünk házilag. Raktaron tartok minden számban jó és olcsó

PAPLANOKAT

OSÁNYI KÁROLYNÉ edényipiac, gőzfűtő oldalán Németh traktóban.

Mindenes szakácsnő felvétetik. I. Voinovičeva ulica 5. (Pestköz.) 782

Svédtorna berendezés

tornaegyleknek, iskoláknak is alkalmas eladó Dr. WOLF főpostával szemben.

Idősebb házvezetőnő, aki a főzést is vállalja, jobb házhoz ajánlkozik. Cim kiadóban. 909

Külföldi nagyobb sertés-kereskedő megbízását elvállalom Bácskában. Cim a kiadóban. 900

Ne vegyen sehoh, mig tölün ajánlatot nem kapott

Épületfát

(előírás szerint is) deszkat, lécet, tölgyfátavirdaoszlopot, bognárfát, tűzifát, köris-, tölgy-, bükkfadeszkat, minden méretben legolcsóbban szállit, vagonvételeknel külön nagy engedmény

BRAČA IVKOV cég, STAPAR

Csomómentes asztalos áru

KOMPLETT RADIO KÉSZÜLÉKEK

RADIO-készülékek óss eállításához szükséges ALKATRÉSZEK, szakszerű ANTENNAÉPÍTKEZÉS

Fejkagyló
Brown Lautsprecher
Brown Mikrophon

Akkumulátorok
Batteriak
Audionlámpák

PALLAS RÁDIO-VÁLLALAT SUBOTICA

PAJE KUJUNDŽICA ULICA BR. 4. 310

PARFÖM KÖLNIVIZ KOZMETIKAI CIKKEK KALÓNAL LEGOLCSÓBBAN Subotica, Rudičeva ul.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomtatott a kiadóhivatalban Minerva (ezelött Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lankindó R-1 bútorforgógépén Subotica.